

mti belföldi hírek

44. kiadás

1961. április 13.

22 óra 40 perc

bb 64. a magyar televízió közli:

vm mi

1961. április 13.

a műszaki televízió j. a. gagarin repülőtéren megérkezésétől, valamint a szovjet főváros lakosságát váró tájékoztató a vörös térről helyszíni közvetítést ad. a közvetítést európai számos televíziós állomás átveszi. a magyar televízió megkísérli a közvetítés átvetését. a közvetítés időpontjai: körülbelül 10 óra 30 perctől 11 óra 20 percig a repülőtéren fogadtatásról, majd 12 óra körül a vörös téren rendezett gyűlésről ad közvetítést. tekintettel az előre nem látható nehézségekre, április 14-én, reggel a kossuth rádió 7 órák híreiből a televízió tájékoztatja a nézőket a közvetítés technikai előkészületeinek helyzetéről. /mti/

- v é g - TL

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belföldi hírek

1. kiadás

1961. április 14.

6 óra — perc

bb. 1. felhívás a munkás életmód hagyományainak első országos gyűjtőpályázatára

i vt/sze/gy/sr

1961. április 14.

a legújabbkori történelmi múzeum és a szakszervezetek országos tanácsa meghirdette a munkás életmód hagyományainak első országos gyűjtőpályázatát. célja a magyar munkásoz tály élet-
körülményeire vonatkozó helyi adatok összegyűjtése. a pályázaton nemhivatásos történészek vehetnek részt, elsősorban üzemi, fizikai és szellemi dolgozó vagy csoportok, olyan pályamunkákkal, amelyek nyomtatásban még nem jelentek meg, s eredeti helyszíni gyűjtést vagy személyneményanyagot tartalmaznak.

a pályamunkák magukban foglalhatnak a munkásság életkörülményeire /lakásviszonyok, táplálkozás, öltözködés, helyi munkások, dalok, mesék, elbeszélések, munkások témák, munkás ünnepek, munkás temetkezések, stb./ munkaviszonyaira és munká-

körülményeire /vándorlás, munkahely és, tanulóévek, női és gyermekmunka, szakmai szokások és hagyományok, egyes szakmák speciális szókincse, stb./ vonatkozó helyi gyűjtést, vagy személyneményanyagot. ezenkívül tartalmazhatnak egyes szakmák, gyárak, üzemek történetével, valamint szakmai szervezkedésekkel, helyi, üzemi és gyári munkásmozgalommal kapcsolatos adatokat.

a pályázók munkájukhoz csatolhatnak eredeti fényképeket, dokumentumokat, rajzokat, sajátos felszerelési tárgyakat. a pályázat időben felületi hazánk legújabbkori történetét, s a közvetlenül megelőző időszakot az 1840-es évek-től 1945-ig. egy részvevő több pályamunkát is beküldhet. a beküldés határideje 1961. október 1. a pályamunkákon fel kell tüntetni a beküldő nevét, foglalkozását, lakcímét, valamint gyűjtés esetén - az adatszolgáltató személy adatait.

a pályadíjak a következők: nagy-díj 2 000 forint, 1. díj 1 200, 2. díj 800, 3-ik díj 400, 4-ik díj 250 forint. a nem díjazott, de dícsértre érdemes pályamunkák beküldőit könyvjutalomban részesítik. bővebb felvilágosítást az érdeklődők a legújabbkori történelmi múzeum adattáránál /budapest, 5., józsefnádor tér 7. telefon: 380-525/ kaphatnak.

/mti/

Zsel

TL

mti belföldi hírek

2. kiadás 1961. április 14. 6 óra 10 perc

bb. 2. megkezdtek a kerületfejlesztési tervek végrehajtását a tanácsok - már a következő hetekben egy sor új létesítményt átadnak rendelkezésükre.

i zs/zs/gg/sr

1961. április 14.

a budapesti tanácsok az idei tervek összeállítása és megvalósítása után hozzáálltak a kerületfejlesztési programok megvalósításához, a tervekben előirányzott új létesítmények építéséhez, a 11. kerületben például a Bánát utcai gyógypedagógiai iskola korszerűsítését, átépítését előreláthatólag május elsejére befejezik, s hamarosan elkészülnek az iskola melletti terület parkosításával is.

új parkot kapnak a kerület lakói a Petőfi hid mellett, a Vásárvárossal szemközti területen is, ahol egyebek között játszótér, sétányokat, kis virágos kerteket létesítenek. a következő hetekben több új üzletet is megnyitnak: a Bartók Béla ut és a Szabolcska Mihály utca sarkán zöldség-gyümölcs önkiszolgáló boltot adnak át rendelkezésükre, s új kereskedelmi egységeket kapnak a Légymányosi lakótelep építési területén is.

az 1. kerületben munkához láttak a tatarozók: megkezdődött a Mészáros utca házainak sortatarozása, s folytatják az Attila körut és az Attila utca épületeinek felújítását is. folynak a társadalmi munkák is: a Czákó utcai iskola melletti sportpályán befejezték a talajgyengítést, s most a közművesítést készítik elő, árkokat ásnak.

a vizivárosiaknak régi problémája volt, hogy nem volt körzeti orvosi rendelőkük. az idei tervekben előirányozták az új rendelő létesítését, s a Maróvits Iván utcában munkához láttak az építők. itt összesen hat orvos dolgozhat majd, s gyermekszakorvosi rendelőt is nyitnak. az ezekben a hetekben folyó munkálatok között jelentős még a Batthyány utcai 85 éves általános iskola tatarozása, felújítása: augusztusra teljesen megfiatalodik, új köntöst kap a régi tanintézet.

sok új beruházást kap az idén a 12. kerület is. a Kiss János altábornagy utcában gyors ütemben épül az új 12 tantermes, korszerű iskola - erre összesen tízmillió forintot költenek - a Böszörményi uton pedig már állnak a szövetkezeti lakóházak falai, amelyekben még az idén körülbelül kétszáz lakás lesz bekölthető. a népszerű városmajori szabadtéri színpad korszerűsítésére több mint négyszáz ezer forintot költenek az idén, s egyebek között szélvészszűrő filmvetítőt berendezést építenek. jól halad a Petényi közű új tüdőgyógyászati építése is: a mintegy hárommillió forintos beruházás a tervek szerint az év végére készül el, de az építők már a harmadik évnegyedben be akarják fejezni a munkát.

/mti/

Zseu

TL

mti belföldi hírek

3. kiadás 1961. április 14. 6 óra 20 perc

bb. 3. már nyitnak a strandok - az igazi nyár-premier: április 30

i hbj/gg/gg/vg

1961. április 14.

az idei április időnként strandidővel kedveskedik a pestieknek. ezért a budapesti fürdőigazgatóság ha jó lesz az idő vasárnap, április 16-án megnyitja a Gellért napozót, a szabadság strandon pedig megnyit egy nyári medencét és a nyári öltözők egy részét.

a nyár premierje - előreláthatólag - április 30-án lesz budapesten, a tervek szerint nyit a Gellért, a Széchenyi és esetleg a Palatinus strand. azonban időközben az április megmakacsolja magát és tréfát űz az időjárással, akkor a premieret elhalasztják.

/mti/

bb. 4. 102.5 százalékra teljesítette első negyedévi tervét a könnyűipar - ütemesebb volt a termelés, mint az előző évek hasonló időszakában

i sz/gg/gg/vg

1961. április 14.

a gyárakból a könnyűipari minisztériumba beérkezett előzetes jelentések szerint a könnyűipar jól kezdte öt éves tervünk első negyedét: termelési programját 102.5 százalékra teljesítette. az átlagnál nagyobb mértékű a tervteljesítés a pamut-, a rost-, a gyapjú-, a butor-, a papír- és nyomdaiparban - első sorban az alapanyagok, az exporttermékek készítését igyekeztek fokozni. néhány tizedszázaléknál elmaradással számolnak a rövid-áru- és ruhaiparban, a minisztériumhoz tartozó gépgyártó és javító vállalatok pedig előreláthatólag 2-3 százalékkal maradnak el tervüktől.

az elmúlt három hónapban a könnyűiparban ütemesebb volt a munka, mint az előző évek hasonló időszakában. első alkalommal fordult elő, hogy a decemberihez mérten januárban nem esett vissza a termelés. az egy főre jutó termelés egy év alatt csaknem 10 százalékkal nőtt. a termelékenység 6.4 százalékkal volt magasabb, mint 1960 első negyedében.

/mti/

Zseu

TL

mti belföldi hírek

4. kiadás

1961. április 13.

6 óra 30 perc

bb. 6. meseposztócska - százötvened szer

i v/gk/gy/sr

1961. április 14.

a móra ferenc könyvkiadó és a kisdobos című lap iskolákban, uttörőházakban és művelődési házakban népszerű meseelődásokon ismerteti meg a gyerekekkel az ifjúsági irodalmat. szász eta előadóművész meseposztócska című műsorában gábor éva grafikusművész figurái elvenitik mag móra, móróc, benedek elék, fazekas anna, kormos istván, székes mária legszebb meséit és verseit.

a meseposztócska 150. előadását április 16-án, vasárnap délután tartják a kpvdsz jókai utcai színháztermében.

/mti/

bb. 5. pályázat üzlet ház tervezésére

te/gy/vg

1961. április 14.

az építésügyi minisztérium a belkereskedelmi minisztérium felkérésére pályázatot hirdet olyan szabadon álló üzletház tervezésére, amelyben 350 négyzetméter, illetve 750 négyzetméter hasznos alapterületű önkiszolgáló bolt létesíthető.

a tervpályázati kiírás 1961. április 15-től vehető át az építésügyi minisztérium tervezési főosztályán /budapest, 5., batóianisz utca 2-4. sz. 5. e. 5. sz./ 30 forint utánében.

beadási határidő 1961. augusztus 1. díjazásra 34 000, illetve 50 000 forint, összesen 84 000 forint van előirányozva.

/mti/

bb. 7. naponta 20 mázsa spárgát szállít a fővárosba és a külföldi piacokra az inárcsi március 21 tsz

i vid áe/gy/so

1961. április 14.

kilencvenkét holdról szedik már a friss spárgatermést az inárcsi március 21 tsz tagjai.

/folyt. köv./

Zer

mti belföldi hírek

5. kiadás

1961. április 14.

6 óra 40 perc

bb. 7. /naponta 20 mázsa.... folyt./ gy

pest megye egyik legjobban működő, leggazdagabb közös gazdasága ebből a termékből 1 200 000 forint bevételre tesz szert néhány hét alatt. a szépen beállított spárgatelepokról naponta 20-25 mázsa termést indítanak utra a fővárosba és a külföldi piacokra. ezzel egyidőben 90 holdon földbe került az inárcsi specialitás: a korai burgonya, amelyből már június elején árut szállítanak a fővárosi fogyasztóknak.

/mti/

TL

Zer

mti belföldi hírek

6. kiadás 1961. április 14. 10 óra perc

bb. 8. uhrig zsigmond

j/e sr 1961. április 14.

festőművész kiállítása nyílik a derkovits gyula teremben, április 15-én, déli 12 órakor. /mti/

bb. 9. gyöngyvirág-szőnyeg a mecseki erdőben

vid/so/j/e so 1961. április 14.

a meleg áprilisi idők hatására a szokottnál egy hónappal előbb kinyílt a mecseki gyöngyvirág, ez a jellegzetesen máj¹⁵ növény. a gyertyános tölgyerdők napsütötte tisztásain valóságos szőnyeget alkotnak az illatos fehér virágok. /mti/

bb. 10. az idén is lesz „gyermekmegőrző”, a budapesti ipari vásáron

i fe/ke/e sr 1961. április 14.

a budapesti nőtanács gyermekvédelmi szakbizottsága az elmúlt évhez hasonlóan az idén is megszervezi a gyermekmegőrzést a budapesti ipari vásáron. a gyermekek kényelmét, szórakozását és higiénikus ellátását szolgáló pavillont rendez be. a múlt év tapasztalatai alapján, amikor is a vásár időtartama alatt mintegy kétezer gyermekre ügyeltek szakavatott gyermekgondozók. az idén a lehetőség szerint még jobban szélesítik a gyermekfelügyeletet, hogy több szülő zavartalanul tekinthessen meg a vásárt. /mti/

bb. 13. negyedév alatt 13 000 néző a győri kislelőudvar színház tájékoztató előadásain

vid/fm/ke/e fm 1961. április 14.

a győri kislelőudvar színház együttese rendszeresen tart előadást a megyei városokban és falvaiban. az első negyedévben 13 000-an tekintették meg a kislelőudvar színház tájékoztató előadásait. /mti/

8.20.

mti belföldi hírek

7. kiadás 1961. április 14. 10 óra perc

bb. 11. háromszáz új kiváló dolgozó a sztálinvárosi kohászatban és az építőiparban

vid/gk/e ki 1961. április 14.

a sztálinvárosi kohászati kombinátban, az ém 26-os építőipari vállalatnál, és az ém 5-ös építőipari gyárban a legutóbbi termelési értékesítéskor osztották ki a kiváló dolgozó okleveleket, kitüntetések és jutalmakat. a három sztálinvárosi nagy vállalatnál múlt évi jó munkájával körülbelül 300 dolgozó érdemelte ki a kiváló dolgozó oklevelet vagy jelvényt. a kitüntetettek között van számos műszaki szakember, így farkas sándor, a nagyolvasztómű, és répási gellért, a martin acélmű gyárvezetője is. /mti/

bb. 12. ötven ezer fecske tojást keltenek ki kottlósokkal és géppel a kőrös vidéki vadászok

vid/so/j/e so 1961. április 14.

a kőrös vidéki vadásztársaságok - amelyekben több mint ezer termelőszövetkezeti gazda talál szórakozást, felüdülést - elhatározták, hogy gondot fordítanak a fecske tojás gyűjtésére. a külföldi vendégeket is nagyon vonzó madarak tojásaiból réteken, ártereken és kaszálókon 50 000 tojást gyűjtenek össze, s ezeket a gyomai keltetőállomás gépeivel, illetve kottlósokkal keltenek ki. a mesterségesen keltetett kislelőudvarokat pár hetes korukban szabadon bocsátják. /mti/

bb. 14. készül a szegedi uttörők csónakháza

vid/fm/ke/e fm 1961. április 14.

kivonták a tiszai forgalomból a sajjó nevű öreg vontatóhajót. a vízijárművet most szeged város uttörői kapták meg, akik csónakházzá alakítják, hamarosan átfestik és berendezik. ott tartják majd a víziőrök kajakjait, kenuit és csónakjait. a csónakházat nyaranta elvontatják majd a tiszta felső szakaszára is, hogy a víziőrök tagjai megismerhessék a folyó egész magyarországi szakaszát és a környező vidéket. /mti/

8.35.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

8. kiadás 1961. április 14. 10 óra perc

bb. 15. négyezer holdnyi mocsaras terület lecsapolását vállalták a dunavecsei járás fiataljai

vid/fm/ke/e fm 1961. április 14.

a dunavecsei járás kisz-fiataljai ez évben több mint félmillió forintot takarítanak meg társadalmi munkájukkal. az év első negyedében különösen a solti műút javításánál és a hartai csatornaépítésnél szorgoskodtak és elhatározták, hogy lecsapolják a solt, dunaegyháza és apostag községek határában levő négyezer holdas mocsaras területet, amely öt termelősövetkezeti gazdaságot érinti. a mocsárlecsapolás műszaki tervét az alsó-dunavölgyi vízügyi igazgatóság készíti el, a járási kisz-bizottság pedig fiatalokból álló műszaki gárdát szervez a munka irányítására. a fiatalok öt év alatt végzik el a többmillió forint értékű munkát. /mti/

bb. 16. műanyag falfestékekkel színezik miskolc új hatemeletes lakóházának homlokzatát - falra, fára és fémre egyaránt használható a hazai alapanyagból készült falfesték

vid/te/ki/e 1961. április 14.

a tiszavidéki lakkfesték és műgyantagyár kutatói hazai alapanyagból újfajta műanyag falfestéket kísérleteztek ki. a valtkyd elnevezésű festékfajta előnye a külföldivel szemben, hogy nem hátráshozerően, hanem tapétaszzerűen borítja a falat. színálló, hengerelhető és száradási ideje mindössze 30 perc. száradás után vízzel mosható, így használata igen gazdaságos. színe fehér, de különböző pasztikkal piros, sárga, kék és zöld pasztellszínekre tudják színesíteni.

az új magyar falfestéket a borsod megyei építőipari vállalat dolgozói a gyakorlatban már kipróbálták. a próba a vártnál jobb eredménnyel zárult. ezért a vállalat műszaki vezetői elhatározták, hogy miskolcon a színház mellett felépült hat- és háromemeletes lakóházak külső homlokzatát a tartós valtkyd falfestékekkel színezzék és júniusban diósgyőrött a kilián lakótelepen 130 lakást ugyan-csak ezzel a tompafényű, zománc-hoz hasonló műanyaggal festenek ki. /mti/

8.47.

C₃

m t i b e l f ö l d i h i r e k

9. kiadás 1961. április 14. 10 óra perc

bb. 17. 2500 bács megyei diák levelez külföldi fiatalokkal
vid/fm/ke/e fm 1961. április 14.

több mint 2500 bács megyei általános és középiskolás levelez külföldi diákokkal. mintegy kétezeren szovjet fiatalokkal leveleznek. így a legtöbb levél moszkvából, leningrádból, kijevből és sztálingrádból érkezik a megyébe. a tanulók városuk történetéről, fejlődéséről, s kulturális életéről tájékoztatják egymást. /mti/

bb. 18. megrendezik a termelősövetkezeti művészcsoportok fesztiválját szolnok megyében

vid/fm/ke/e fm 1961. április 14.

szolnok megye termelősövetkezeti községeiben egyre élénkebb az öntevékény művészegyüttesek munkája. a tsz-ek többségében a fiatalok megalakították az ének-, zene-, tánc-, színjátszó-csoportokat. az idei ságvári endre kulturális seregszemlére már 60 tsz színjátszó csoport nevezett. a járási, városi elődöntők után a legjobbak május 7-én karcagon részt vesznek a termelősövetkezeti művészcsoportok első fesztiválján. a karcagra utazó művészcsoportok felkészítését a szolnoki szigligeti színház művészei vállalták. /mti/

bb. 19. 300 millió köbméter víz a tiszából

vid/so/j/e so 1961. április 14.

a keleti főcsatorna és annak öntözőrendszere készen áll az idei megnövekedett öntözési feladatokra. ez kb. a napokban a főcsatorna medréből hullámhajtással a téli időszak lugos vizét kivonják és a tiszra friss vízzel töltik fel a főcsatornát. az új víz beengedését három szakaszban április közepére befejezik, de egyes részeken máris megkezdődött az öntözővíz kivétel. az idén a tiszavasvári zsilipnél a keleti főcsatornába 300 millió köbméter vizet vesznek ki a tiszából. mintegy 160 millió köbméter víz jut hajdu-bihar megye földjére, a többi szabotcs-szatmár, szolnok és békés megye öntözőrendszerébe kerül. /mti/

9.10.

C₃

mti belföldi hírek

10. kiadás

1961. április 14.

11 óra — perc

bb. 20. száz ágyasra bővítik, új gyógyászati intézményekkel fejlesztik a mecseki bányászok sikondai éjjeli szanatóriumát

vid/te/e ki

1961. április 14.

a mecsek hegység egyik kedves nyaralóhelyén, az erdővel övezett, gyógyvizéről híres sikondán áll a pécsi és komlói bányászok éjjeli szanatóriuma. évente mintegy 900-950 olyan dolgozót pihentetnek, gyógykezelnek itt, akik munkaképesek ugyan, de valamilyen foglalkozási betegségben, elsősorban reumatikus bántalmakban szenvednek.

az idén megkezdik a bányász szanatórium korszerűsítését, bővítését. új szárnyat építenek, amelynek a földszintjén vizgyógyászati részleg, három különböző hőmérsékletű vízzel töltött medence, gyógytornaterem, pihenő, masszírozóhelyiség, fizioterápia és laboratórium, emeletén pedig az irodák, mosoda és lakások kapnak helyet. így a főépület felszabaduló helyiségeiben a jelenlegi hatvanról százra növelhetik majd az ágyak számát. /mti/

bb. 21. illóolajtermő tájat alakítanak ki a mohácsi dombokon

vid/ka/e j

1961. április 14.

a mohács környéki dombokon, a 25 000 holdas bolyi állami gazdaság területén illóolajtermő tájat alakítanak ki. a kitűnő adottságú vidéken évről-évre újabb táblákat telepítenek be illóolajtermő növényekkel. most tavasszal tovább gyarapodott a terület, s már csaknem 300 holdon zöldség, a francia levendula, a zsálya, a kerti izsóp és a kapor. az illóolaj-növényeket főleg azokon a helyeken honosítják meg, ahol nagyüzemi szántóföldi művelés nem lehetséges. a gazdaságnak abból az üzemből holdanként 11 000-12 000 forint tiszta jövedelme lesz: körülbelül 90 vagon levendulát, zsályát, izsópot és kaprot szállítanak az iparnak. a mohácsi farostlomezgyár mellett külön üzem épült a környéken termelt illóolajnövények feldolgozására. a lepártló üzem a farostlomezgyár látja el gőzzel. /mti/

9.10.

Cs

mti belföldi hírek

11. kiadás

1961. április 14.

11 óra — perc

bb. 22. husz társadalmi ösztöndíj Jászberény tisz városban

vid fm/ke szb fm

1961. április 14.

Jászberény tanácsa szocialista üzemei, termelőszövetkezetei társadalmi segítséggel gondoskodik a szakember-utánpótlásról. husz társadalmi ösztöndíjat létesítettek a továbbtanulásra jelentkező munkás- és parasztfiataloknak. a városi tanács ösztöndíjával tanul például Pető Antal a mosonmagyaróvári mezőgazdasági akadémián. a debreceni mezőgazdasági akadémiáról már visszatért Mészáros János, akít a Lenin tisz főállattenyésztői teendőivel bíztak meg. a vörös csillag tisz közgyűlése úgy döntött, hogy három fiatal tanítást ösztöndíjjal. a jelentkezők mezőgazdasági technikumokban kezdik meg tanulmányaikat. a fényomó- és Lemezárugyár kilenc munkásának tanulmányait segíti társadalmi ösztöndíjjal. a végzősök visszatérnek az üzembe és képzettségüknek megfelelő beosztást kapnak. /mti/

bb. 23. egymillió forintos szerszám a diesel-motor főtengely gyártásához

vid te szb ki

1961. április 14.

a kossuth-díjjal jutalmazott zömítő-sajtoló eljárással gyártják már a diesel-motor forgattyús főtengelyeket nemcsak a wilhelm pieck vagon- és gépgyárban, hanem a Lenin kohászati művekben is. a wilhelm pieck gyár központi szerszámüzemének dolgozói április 4-e tisztelgetésre, három hónappal a határidő előtt elkészítették és elszállították a Lenin kohászati műveknek egy újabb sajtolószerszámot.

a szerszám súlya mintegy 22 tonna, értéke pedig meghaladja az egymillió forintot. ezzel készítik a 8 és 16 hengeres, 17 centiméter futatú diesel-motorok főtengelyeit a három ezer tonnás hidraulikus présgépen, úgyhogy ezeket a tengelyeket sem kell többé külföldről beszerezni.

a szerszámot pécsi sándor, a wilhelm pieck gyár kossuth-díjas gyárvezetője és königsberger László, a szerszámgyártás osztály vezetője tervezték. a naska rezsó művezető irányításával dolgozó táncsics Odor-Lakatos brigád vállalása tette lehetővé a határidő előtti szállítást. jól dolgozott a marós-gyalusvívós brigád is Fehér József művezető irányításával. Langyel József marós érte el a legjobb eredményt, a lakatosok közül pedig Tóth István és Kaskovics Antal ill. elsősorban díszét. /mti/

10.00

Cs

mti belföldi hírek

12. kiadás 1961. április 14. 1 óra 10 perc

bb. 24. négy milliárd köbméter víz érkezett eddig pécsre a dunából - teljesen elkészült a mohácsi vízkivétel mű.

vid te-lm ki 1961. április 14.

Évszázados gondja oldódott meg a vízszegény pécsnek a napi negyven ezer köbméter teljesítményű mohácsi vízkivétel mű. felépítésével és a mecsek aljai városhoz vezető negyven kilométer hosszú távvezeték lefektetésével. a pécsre vezetett víz elsődleges feladata a város 220 megavattosra tervezett hőerőművének vízellátása, de később felhasználják háztartási fogyasztásra is.

eddig négy milliárd köbméter duna-víz érkezett pécsre, sikerrrel megtartották a vízkivételi mű legnagyobb teljesítményű magaszivattyújának üzemi próbáját is, amely napi negyvenkét ezer köbméter víz nyomására képes. ezzel a mohácsi vízkivételi mű valamennyi berendezését átadták üzemelésre.

pécs határában, az üszögi dombokon, vízzel telítetten, készen áll a hőerőmű három, egyenként tízezer köbméteres tartálya. a vízkivételi mű, illetve távvezeték üzemzavara esetén innen látják el az erőművet vízzel. a hőerőműnyi magas óriás-tartályok szomszédságában alapozták már a negyedik, tízezer köbméteres tárolómedencét és építik a tisztítóművet, ahol a legkorszerűbb eljárásokkal fogyasztásra is alkalmassá teszik a duna vizét. /mti/

bb. 25. tervszerűen épül a sztálinvárosi szalmacelluló gyár
vid te-lm ki 1961. április 14.

a dunai vasmű szomszédságában tervszerűen épül az ország legnagyobb szalmacelluló gyára. a nagy kiterjedésű ipartelepben jelenleg tíz különböző vállalat hatszáz munkása dolgozik. az építőkön kívül ott vannak már az első szerelők is.

az építők már elkészítették a gyár ut- és vasúthálózatának nagy részét. eddig 7.600 méternyi vasutat és 3.400 méternyi aszfaltutat építettek.

/folyt.köv./

10.10.

Kla

mti belföldi hírek

13. kiadás 1961. április 14. 1 óra 10 perc

bb. 25. /tervszerűen épül...1.folyt./-lm

a vizet, a gőzt és az áramot az új nagy könnyűipari üzem a dunai vasműtől kapja. a nyers ipari víz gerincvezetékét a vasműtől a szalmacellulógyári víztisztító műig már elkészítették. jelenleg a munka dandárja a sztálinvárosi 26. számú építőipari vállalat dolgozóit terhelte. a celluló raktár nagy részét már átadták az építők a berendezőknek. a szalmatároló hatalmas csarnokait a helyszínen előregyártott elemekből most építik és nemrégiben fogtak hozzá a gyár víztornyának az építéséhez is.

a magyar áru könnyűipari építkezésén az idén körülbelül 350 millió forint értékű építő- és szerelőipari munkát fejeznek be, ebből tízennyhárom millió forintot fordítanak az idén gyári lakótelep építésére, az üzemi munkásszállás és a dolgozók lakásainak építésére. /mti/

bb. 27. odüsszeusz szerelmei - az egyetemi színpad kísérleti előadásorozatának második bemutatója

i v/gk-lm sr 1961. április 14.

az egyetemi színpad kísérleti előadásorozatát indított, hogy írónak, színészeknek és rendezőknek lehetőséget nyújtson a modern dráma utjai kialakításának - előadás, stílus, szcenika - kísérletezésére. a sorozat második darabját, devecseri gábor odüsszeusz szerelmei című verses drámáját, április 15-én, mutatják be az egyetemi színpadon. a színpadi alkotás szerzője darabjáról nyilatkozott a magyar távirati iroda munkatársának.

a darabot az egyetemi színpadon olyan avatott művészek mutatják be, akik a művet a tétlegzet könnyűségével, a mitikus figura mögött élő mai embert, a gazdag érzelmi élet tapasztalatainak otthonosságával érzékeltetik. ami a verset, a verselést illeti, eszembe jut róla, hogy húsz évvel ezelőtt nádasy kálmán - akkor az operaház ifjú rendezője - egy opera-szövegéről azt mondta: nem igazi operaszöveg, mert nem alkalmas ad a zenére, hanem konkurrál vele. s lám, ma vőzse imre ugyanezt mondta a labdarúgó-versenyről, amit a nausiká-jelenethez hozzátartam. de azért megintá hozzá a zenét kitűnően!

/folyt.öv./

10.20.

Kla

14. kiadás

1961. április 14.

11 óra¹⁰ perc

bb 27. /Odüsszeusz szerelmei...1. folyt./-lm

- a kíséret nélküli jelenetek is erősebben kötik meg -
s egyben remélem, szabadítják is fel - a játékot, mintha prózai,
vagy akár kevésbé változatos formájú, kisebb formai fegyelmű
verses szöveg lenne, operaházi rendező rendezi is: huszárklára
- feleségem -, akinek már a megírásakor sok tanácsát fogadtam
meg, hogyne fogadnám hát meg most, mikor a mű immár egészen az
ő kezében van.

a négy főszereplő közül kettő istennő: athéné - csernus
marian, afrodité - váradi hédi, s így - amennyire nőtlől telik,
állandóan csaknem azonos önmagával. odüsszeusz összes - vagy
megközelítően összes - szerelmét, helénát, kalipszót, nausikaát,
kirkét, pénelopét ruttkai éva játssza és azt hiszem, éppen eléggé
nehéz dolga van e széles skálán. az említett nők és fél-istennők
viszont nyugodtak lehetnek: ha van színész nő, aki mindegyiküket
el tudja hitetni, - ruttkai éva az.

- de odüsszeusz - gábor miklós - dolga sem könnyebb.
ha a különböző szerelmes nők valamiképpen egyek is tudnak lenni,
hát az egy odüsszeusz meg lényegileg igen sokféle, mindegyik
szerelmének éppen legmegfelelőbb párja, annyiféle, mint ők.
ez a legjelentősebb is rá: a sokoldalúság, célja, törekvése viszont
mindig egy: hogy a trójai háborúnak - amely valójában véget csak
akkor érhet, amikor ő, az utolsó botyongó is otthonába ér, s
otthont teremti - vége legyen, s a homéroszi athéné szavával
„bőség és béke viruljon... /mti/

bb 28. „műtalajt, állítanak elő a szárlábuak - talajzoológiai
kutatások a mezőgazdaság szolgálatában

11 óra¹⁰ perc

1961. április 14.

szakemberek számítása szerint a közép-európai talajok
egy-egy hektárjában átlagosan 250 millió az élő szervezetek -
baktériumok, gombák és állatok - súlya, s ezek anyagseréjük
névén évente legalább 750 millió szervesanyagot termelnek.
ez a mennyiség körülbelül tízszerese annak a szervesanyagnak,
amit a növények istállótrágya formájában kapnak, a mezőgazdaság
számára tehát szinte létfontosságú feladat a talaj állatvilá-
gának megóvása, természetes egyensúlyának fenntartása. ez ezt
megalapozó elméleti - talajzoológiai kutatások az utóbbi időben
sok hasznos eredménnyel jártak az ötvös Loránd tudományegyetem
állatrndszerintani intézetében.
/folyt.öv./

10.35.

Handwritten signature

15. kiadás

1961. április 14.

12 óra¹⁵ perc

bb 28. /„műtalajt, állítanak elő...1. folyt./-lm

az intézetben kiszámították többek között, hogy az
erdőkkel borított, alföldi láptalajokba kizárólag a bennük élő
izetlábuak hektáronként 8 millió trágyát juttatnak évente, a
trágya minőségének megállapítására az intézet érdekes kísérleteket
végzett: „műtalajt, állítottak elő az izetlábuak egyik
nagy számú csoportjával, a szárlábuakkal, az állatokat kizáró-
lagy desztillált vizen és az erdőtalajokban található, termé-
szetes táplálékukon: hullott falevelken tartották. az elfogyasz-
tott levelek, de minden mesterséges beavatkozás nélkül, a talaj-
hoz külsőleg teljesen hasonló anyag keletkezett, ebbe azután zabot
és mustárt ültettek, s ezek egy bizonyos stádiumig normálisan
növekedtek. a növények fejlődéséből megállapították, hogy a szá-
rlábuak által előállított „műtalajt, igen sok életfontosságú
vegyületet tartalmaz.

a föld „ingyen munkásai,, a giliszták alapos megisme-
résére szintén többféle kísérletet végeznek az állatrndszerintani
intézetben. a szárlábu talajok élővilágában a giliszták
képviselik - hektáronkénti 40 millióval - a legnagyobb súlyt, s
nemcsak „szervesanyag-termeléssel,, hanem a talaj keverésével,
szellőztetésével is pótolhatatlan szerepet töltenek be a növények
számára. jelenleg 14 különböző giliszta faj életmódját, táplál-
kozási és szaporodási viszonyait vizsgálják. mivel a giliszta
a föld felszínénél, a sötétséget és a nedvességet szereti,
a megfigyelésekhez is „természetes,, körülményeket teremtettek
számukra: a kísérletek egy részét a baradlai csppkőbarlang
biológiai laboratóriumában folytatják.

az állatrndszerintani intézet kutatásai elsősorban el-
méleti, alapozó jellegűek, de gyakorlati következtetéseket
is levonhatnak a mezőgazdaság részére. ha pontosan ismerik majd a
talajban élő legfontosabb állatok életmódját és szerepüket a
növények fejlődésében, akkor tanácsokat adhatnak a talajművelés
olyan módszereiről, amelyekbe mostaninál kevésbé pusztítják
a hasznos állatokat. az intézet egyik kísérletével megállapította,
a különböző művelési módok hatását a talaj gilisztaállományának
alakulására. /mti/

10.45.

Handwritten signature

Handwritten mark

mti belföldi hírek

16. kiadás

1961. április 14.

11 óra 15 perc

bb 26. megérkezett az első külföldi vasszerkezet szállítmány a berentei vegyiművekbe - több üzemenként két műszakban építenek

vid te szb ki

1961. április 14.

a borsodi vegyi kombinát közelében épül fel a berentei vegyiművek. az új borsodi gyár pvc üzemenként évente hatezer tonna polivinil-kloridot, a kloralkálielektrolízis üzemenként pedig ugyanannyi idő alatt a pvc készítéséhez szükséges kloron kívül mintegy 17.000 tonna marónátront termelnek majd, az új műanyaggyárat igen rövid idő alatt kell felépíteni, hogy a drága külföldi gépek szerelését megelőző megkezdhessék a magasépítési munkákkal - a gyárépítkezéseknél már gazdag tapasztalattal rendelkező - 31-es építőipari vállalatot bízták meg, a műszakiak első feladata volt, hogy a távoli vidékekről bejáró dolgozók részére kényelmes szállásokat teremtsenek, eddig tíz - egyenként hatvan személyes, hideg-meleg vízzel ellátott - munkásszállót, valamint 500 személyes fürdőt adtak át az építőknak. a szállók körül kialakítják a kisz-fiatalok nyári ifjusági táborának helyét, a gyáriépítkezést ugyanis a nyári szünidőben több mint kétezer kisz-fiatal segíti majd társadalmi munkában.

a 31-es építőipari vállalat dolgozói a megadott határidőket tartják a vegyiművek üzemi épületein is. a kloralkálielektrolízis üzem 74 méter hosszú és 34 méter széles cellatermben az alapozási munkák befejezése után hozzáálltak a keretállítások kialakításához. a műhelycsarnok 11 keretállásból hatnak a beállványozását és zsámozását már elvégezték. a sóoldóban elkészültek a modulcsafának betonázásával és már az oldalfalak gömbvasszerelésén, valamint zsámozásán dolgoznak. a két főépület építésére 31 millió forintot költöttek.

gyorsuló ütemben épül a pvc gyár is. három üzemet - az acetilén, a polinér és a monomér elővezetési műhelyrészeket - az alapozások elkészítése után a német szövetségi köztársaságban vásárolt különleges vasszerkezetből szerelik össze. a polinér üzemhez már két különleges vasszerkezet érkezett és jórészt az építők a vasszerkezetek beállításához szükséges toronydarut szerelik. az épület szerkezeti részének összerakását április 17-én kezdik meg.

a munkák meggyorsítására, a kedvező időjárást kihasználva, az építők eddig három fontos üzemenként szervezték meg a kettős műszakot és a tervük szerint rövidesen a többi helyeken is ilyen módon dolgoznak. /mti/

10.53.

pk

mti belföldi hírek

17. kiadás

1961. április 14.

11 óra 20 perc

bb 29. újabb üzemi orvosoknál terjesztették ki a betegállományba-helyezés jogát - munkás-orvos találkozó - szervezett harc indult a börtombásodás ellen - intézkedések a vasipari dolgozók egészségének védelmére

i st/sze szb vg

1961. április 14.

az üzemegezésügy fejlesztésére az állam jelentős összeget költ, nem kevésbé fontosak azonban a dolgozók egészségét szolgáló ésszerű szervezeti intézkedések sem. igen hasznosnak bizonyult a szakszervezetek több kezdeményezése, amely azt célozza, hogy az orvosok jobban megismerjék a dolgozókat, azok problémáit. próbáképpen a Ganz-mávg-ban és az óbudai hajógyárban felhatalmazták az üzemi orvost, hogy a körzeti orvos jogaival is élve, az egyszerű kivizsgáláson túl is gondoskodjék betegéről. ezeken a helyeken nem csak a beteg kivizsgálására, hanem betegállományba, vagy szanatóriumba utalására is jogosult az üzemi orvos. a módszer bevitel, általános bevezetéséhez azonban sokhelyütt szükséges az üzemi rendelő bővítése, az orvosok számának növelése, a rendelők korszerűtiséssel ezek a problémák is sorra megoldódnak és legújabbán ismét nyolc üzemet terjesztették ki a vasiparban az új rendszert. áprilistól már a magyar optikai művek, a ghonghiu-daj hajógyár, a telepfogyár, a dunai vasmű, a székesfehérvári villamosági-telvizelő- és rádiókészülékek gyára, az egri finomszerelvénnygyár, a dimávg gépgyár és a diósgyőri könnyűgépgyár orvosait is felruházták a betegállományba-helyezés jogával.

a betegség törvényes megelőzésének és leküzdésének elősegítésére legújabbán munkás-orvos találkozókat is rendszeresítették a kohó- és gépiparban. a körzeti orvosok felkeresik a környék üzemeit, tanulmányozzák a dolgozók munkakörülményeit, választ adnak a dolgozók egészségügyi problémáira. elsők az ózdi kohászati üzemekben, a tinn kohászati művekben és a dunai vasműben rendezték munkás-orvos találkozókat, s azóta hasonló találkozókat hívott össze a vasas szakszervezet pest megyei és nógrád megyei bizottsága is. a rendkívül hasznosnak bizonyult módszert az egész országra kiterjesztik.

az utóbbi időben szervezett harc indult a szakmai megbetegedések ellen is, az elmúlt hónapokban különösen a börtombásodás terjedt el nagymértékben, ezért a szakszervezet a helyzet megjavítására sürgős tanácskozáshoz hívta össze a legkiválóbb szakorvosokat.

/folyt.köv./

11.00

pk

bb 29. /ujabb üzemi orvosokra ..., folyt./- szb

megállapították, hogy a dolgozók lábának gombásodása elsősorban az üzemi öltöző és fürdők nem megfelelő felszereléséből származik. azóta intézkedtek, hogy a betegséget okozó gombák táptalaját szolgáló farásokat alumínium-rácsokkal cserélik fel. rövidesen a műanyag papucsock gyártását is megkezdik, amelyhez azonban előzőleg a szot munkavédelmi kutatóintézetnek megfelelő szerzőket kell készítenie, a bõrgombásodás elkerülésére egyébként röpcédulákon orvosi utasításokat juttattak el a dolgozókhhoz, a többi között a láb állandó tisztán- és szárazon tartását és mikofen nevű hintőpor alkalmazását ajánlják.

a dolgozók egészségének védelmével szorosan összefügg, hogy egész sor üzemiükben magasabb színvonalra emelik a z üzemi étkeztetést. konyhát és éttermet létesítenek, a többi között a december 4. drótművekben, a székesfehérvári általános mechanikai műveknél, a járműfelszerelési gyárban, a szállózó művekben, a meglévő konyhát és éttermet korszerűsítik, vagy az önkiszolgálási rendszert vezetik be a lámpagyárban, a veszprémi fémfeldolgozó vállalatnál, a danuvia szerszámgyárban, a csipeti kérekpárgyárban, szerszámgyárban és fémműben. /mti/

.-.

bb 30. dr. ortutay gyula

kij szb hk

1961. április 14.

a magyar niszorgimintó üzembizottság elnökének vezetésével pénteken háromtagú bizottság utazott az olasz nemzeti egység megteremtéséért folytatott harc századik évfordulója alkalmából palermóban rendezendő ünnepségekre. /mti/

.-.

11.10

W

cs

bb 31. az egészségügyi hatóságok intézkedésére április 24-29 között minden 10 éven aluli budapesti gyermek megkapja a sabin-cseppeket

1 zs/j-lm hk

1961. április 14.

a budapesti közegészségügyi és járványügyi állomás tájékoztatása szerint április 24-29. között ismét nagyanyu gyermekbénulás elleni védőoltások lesznek a fővárosban, mint a szakemberek elmondották, a gyermekbénulás megelőzésére használt oltóanyagból 2 csepp alkalmas a védettség előidézésére, de fenntartására ismételt oltásokra van szükség. ez utóbbiakra kerül sor most az április 24-én kezdődő kampány idején, amikor megkapják a kitűnő hatású cseppeket a 10 éven aluli gyerekek.

azok az 1958. január 1. és 1960. november 30. között született gyermekek, akik januárban és márciusban a védőoltás első és második részletét megkapták, most részeseülnek a harmadik oltásban. azok a csecsemők, akik 1960. december 1. és 1961. február 28. között születtek, most kapják meg első ízben a sabin vakcinát. végül azok a gyermekek, akik 1950. szeptember 1. és 1957. december 31. között születtek, s az előző évben már védőoltást kaptak, ez alkalommal újraoltásban részeseülnek.

budapestben a 6 évnél fiatalabb gyermekek az anya- és csecsemővédő intézetekben, a bölcsődébe és óvodába járó gyermekek pedig a bölcsődében, illetve az óvodában kapják meg a védőoltást. a 10 éven aluli iskolások vakcinálását az iskolában gondoskodnak.

a közegészségügyi és járványügyi állomás kéri a szülőket, hogy a 6 éven aluli gyermekükkel az időzítápon megjelölt helyen, pontosan a megadott időben jelenjenek meg, mert így a tartózkodások elkerülhetők. ha valamelyik gyermek nem kap időzít, a szülők a lakóhelyükhöz legközelebb eső anya- és csecsemővédő intézetbe vihetik gyermeküket. az oltásra egyébként kancat kell vinni, mert - az eddigi gyakorlatnak megfelelően - a két csepp oltóanyagot többben adagolják.

a közegészségügyi szakemberek egyidejűleg felhívják a figyelmet arra: a gyermekbénulás megelőzésére a védőoltás alkalmas, de ne felejtsük el, hogy továbbra is védekeznünk kell a fertőzés lehetőségét ellen. mind a gyermekbénulás, mind a nyíron gyakori hasmenésos megbetegedések megelőzésére tartsuk be az egészségügyi rendszabályokat; étkezés előtt és általában gyakran mossunk kezet, védjük ételünket a légytől, csak frissen készített és megfelelő minőségű ételmiszert fogyasszunk, vigyázzunk lakásunk, környezetünk és munkahelyük tisztaságára. /mti/

.-.

c11.35.

cs

W

mti belföldi hírek

20. kiadás 1961. április 14. 13 óra¹⁵ perc

bb 32. a lottó nyerőszámai:

tm-Lm 1961. április 14.

a lottó 15. hét sorsolására 4,700,901 szelvény érkezett a sportfogadási és lottóigazgatóságra. egy nyerőosztályra ennek megfelelően 1,762,837 forint nyeremény jut, a nagyatádi járási művelődési házban lezajlott sorsoláson a következő nyerőszámokat húzták ki:

11, 28, 51, 63, 85 /mti/

bb 33. a magas fehérjetartalmú, bőventermő martonvásári 1-es fajtát vetik a hibridkukorica vetésterület 70 százalékán

i cs/j szb ká 1961. április 14.

az ideai munkáivül korai tavaszodás, a gyors és tartós fűmüregedés lehetőségét adott arra, hogy a szokásosnál egy-két héttel korábban fogjanak mindent a kukorica vetéséhez.

a földművelésügyi minisztérium növénytermesztési főigazgatóságán gondabéla osztályvezető adott tájékoztatást a legfontosabb kapás-növényünk ideai termesztési előirányzatáról. elmondta, hogy a termelőszövetkezetek a télvégi kedvező időt felhasználva, általában pótolják a kukorica alá szánt területek őszről elmaradt mélyszántását és a szerves trágyázást is, úgyhogy az előkészítő munkák ki légitőknek mondhatók. az ideán a tervek szerint kerüken két és fél millió holdon termesztnek szemeskukoricát, s további 250.000 holdon pedig silókukoricát. ez a megelőző évekhez képest újabb emelkedést jelent. a vetésterület bővítéssel párhuzamosan a termés hozamokat is növelik. ennek érdekében minden eddiginél nagyobb arányban alkalmaznak az évben a holdankénti átlagban 20-25 százalékkal nagyobb termést hozó hibridok vetőmagját. a kukoricahibridok elterjedésére jellemző például, hogy míg 1958-ban az ország vetésterületének 7 százalékán használtak hibridmagot, az ideai felhasználási arány megközelíti a 70 százalékot.
/folyt.köv./

11.57.

1/1/1

6

mti belföldi hírek

21. kiadás 1961. április 14. 13 óra²⁰ perc

bb 33. /a magas fehérjetartalmú... folyt./- szb

külön érdemes megemlíteni, hogy a köztermesztésben levő hibridek választékát az ideán tovább bővítették. az elmúlt években csaknem kizárólagosan a martonvásári 5-ös hibridet használták, az ideán a hibridkukorica vetésterületnek körülbelül 70 százalékán a felülnően magas fehérjetartalmú s emellett bőventermő martonvásári 1-est vetik. jelentősen növelik a martonvásári 39-es, a martonvásári 5-ös, valamint a rövid tenyészidejű s emellett bőtermű - ezért a búzáknak különösen jó előveteményül szolgáló - martonvásári 40-es hibridek vetésterületét.

ez évben nagy gondot fordítanak a szakemberek arra, hogy az ugynevezett holdankénti optimális növényszámot a lehetőséghez mérten mindenütt alakítsák ki. az optimális növényszám elérése, valamint a gépi sorközművelés eddiginél szélesebb körű alkalmazása érdekében nagy területeken alkalmazzák a jól bevált négyzetes-félszagos vetési módszert. jólőre gondoskodtak arról is, hogy megfelelő gépek, berendezések és képzett gépközelők munkábaállításával tovább javítsák a vetés minőségét.

a legutóbbi évek tapasztalatai szerint a négyzetes vetésnél - ha 70x70 centiméteres kötésben vetik - félszagosként legalább 2 növényt kell meghagyni, a silónak szánt négyzetes vetésnél pedig háromat. kívánatos, hogy az eddig általában meghagyott 10.000-12.000 tő helyett - a talajerő állapotától és a csapadékviszonyoktól függően - 16.000-20.000 tőt hagyjanak holdanként a szemeskukoricánál, a silónál pedig 28.000-30.000 tőt. a soros vetésnél törekedjenek arra, hogy a terület minden négyzetméterére legalább 3-3.5 kukorica növény jusson.

a mind nagyobb terület hódító, értékes tellettető takarmány, a silókukorica fehérjetartalmának növelése érdekében az ideán nagy területen szóját vetnek a kukoricával keverten vagy sávosan.
/mti/

12.00

1/1/1

6

mti b e l f ö l d i h i r e k

22. kiadás

1961. április 14. 14 óra 35 perc

bb. 34. negyven vagon burgonya érkezett a somogy megyei termelőszövetkezetekből

in.j./szb.ká

1961. április 14.

a nagyvásártelére csütörtökön és pénteken 61 vagon és 23 tehergépkocsi áru érkezett, a vagonszállítmányok így oszlottak meg: 40 vagon burgonya, 2 vagon vöröshagyma, 2 vagon sárgarépa, 1 vagon paraj, 3 vagon alma, 1 vagon narancs, 9 vagon tojás és 3 vagon vágottbaromfi. Tehergépkocsival sok primőr jött.

a somogy megyei termelőszövetkezetek csütörtökön és pénteken 40 vagon, nagyobb részben rózsaburgonyát szállítottak a fővárosba, az állami életmódszerboltok pénteken többféle újdonság árát mérsékelte, így a szabadföldi salátát fejünként 1.30-1.70, a melegágyit 1.50-2.10, a pinosretket csomóként 1.30-1.80, a kerti sóskát kilónként 3.60, a parajt pedig 2 forintért árusították. /mti/

bb. 35. fűrdőkád - műanyagból

vid.te.szb.ki

1961. április 14.

a veszprém megyei cholonchémia vegyiműveknél pénteken elkészült az első műanyag fűrdőkád, amely sokkal jobb az öntött vasból készített kádnál. súlya mindössze husz kiló, nem kíván védőbevonatot, mert önmagában is tüőrsima felületet ad, a kád külső formája is tetszetős, mert a poliésztert, a zománchoz hasonló színű fehér festékkel vegyítették.

a cholonchémiában a sikeres próba után elkészítik az első, kisebb sorozatú fűrdőkádot, amely kádat fővárosi fűrdőnek adnak át, s a gyakorlati tapasztalatok alapján kezdik meg a gyártását. /mti/

13.45.

kk

mti b e l f ö l d i h i r e k

23. kiadás

1961. április 14. 1 óra 5 perc

bb. 36. új módszerek segítik az építők anyagellátásának javítását - tanácskoztak az ém kivitelező vállalatok anyagosztályainak vezetői

t.sb./sze.szb.vg

1961. április 14.

az ém anyagellátási és értékesítési igazgatósága mintegy hetven építő- és szerelőipari vállalat anyagosztályvezetőjének részére pénteken anyaggazdálkodási ankétot rendezett az építésügyi minisztériumban, a tanácskozáson résztvettek az országos tervehivatal és az építők szakszervezetének küldöttei is.

ott sebő, az anyagellátási igazgatóság vezetője számolt be az eddigi anyaggazdálkodási tapasztalatokról és az új teendőkről. elmondotta, hogy a kivitelező vállalatok ez évi anyagellátása már jobb, mint a korábbi években, a legfontosabb építőanyagokból nincs hiány, többek között szükség lenne azonban arra is, hogy hengerelt áruból és acélcsőből ne csak a súly szerinti, hanem a méretválasztéknak megfelelő anyag is a vállalatok rendelkezésére álljon. a kivitelezők anyaggazdálkodását most új módszerek segítik, az idén először tervet készítettek a segédüzemrészek anyagszükségletére is, s összehangolták a szakipari, a szerelőipari és a különböző átváltalkozók igényeit. fontos feladat, hogy a korszerű építési eljárások bevezetésének feltételeként ütemesen és a technológiai sorrendnek megfelelően szállítsák az anyagot az építőknek, ezért már ebben a hónapban megkezdik a jól bevált központosított szállítás kiterjesztését, hogy anyagellátási zavarok ne kényszerítsék az építők vezetőit a munkaerő felesleges átcsoportosítására.

a tanácskozás résztvevői részletesen megvitatták az anyagkészletgazdálkodás, a nyilvántartás és a tervezés megjavításának, valamint a túlzott tartalékfelhalmozás megszüntetésének feladatait, így elhatározták, hogy az év végéig már valamennyi vállalatnál értékesítik az előirton felül elfekvő anyagkészletet. /mti/

14.20.

kk

mti belföldi hírek

24. kiadás

1961. április 14.

15 óra 10 perc

bb 37. időjárásjelentés

tn szb

1961. április 14.

a meteorológiai intézet jelenti április 14-én, pénteken 13 órakor:

meleg idő, holnap nyugaton zivatarok

közép- és dél-európa legnagyobb részén, valamint a szovjetunió európai területének déli részén csendes, száraz, derült az idő. európa többi területein szeles, felhős, csapadékos idő uralkodik. nyugat-európában sokfelé zivatarok vannak, a szovjetunió uralt előtti térségében és a skandináv félsziget egyes helyein havazik. ezeken a területeken tegnap napközben sem emelkedett a hőmérséklet plusz 2, mínusz 2, sőt egyes helyeken mínusz 4 fok fölé. dél-európában tegnap napközben a hőmérséklet legmagasabb értéke többhelyen elérte a 25-27 fokot.

hazánkban tegnap kevés felhő volt, csapadék sehol sem hullott. országsszerte 10-13 óráig napfényt látott fel, napközben a hőmérséklet általában 20-23, szigetváron azonban csak 19 fokig emelkedett. hajnalban a levegő 2-9, a dunántúlon azonban egyes helyeken csak 10-11 fokig hűlt le. a talajmenti levegőrétegben néhány helyen mínusz 1, mínusz 3 fokig terjedő talajmenti fagyok voltak. budapestben csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 14,4 fok volt, a sokévi átlagnál 3,9 fokkal magasabb. ma 12 órakor budapestben a hőmérséklet 21 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 762 milliméter, mérsékelt szélcsilllogó irányzatú.

várható időjárás szombat estig: ma még kevés felhő, eső nélkül, holnap nyugat felől felhősödés, főként a dunántúlon többhelyen záporosó, zivatar. mérsékelt, holnap megélték a délnyugati szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 8-12, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap a dunántul nyugati felében 16-20 az ország többi részén 20-24 fok között.

távolabbi kilátások: vasárnap záporok, zivatarok. a duna víz-állása ma reggel: 359 centiméter. /mti/

AE

N

mti belföldi hírek

25. kiadás

1961. április 14.

10 óra 50 perc

bb 38. magyarországon is áthalad a békéért és barátságért nemzetközi autóverseny útja - június 11-én nemzetközi autóverseny lesz a ferihegyi repülőtér - segélyszolgálati állomást létesítenek - a magyar automobil klub érdekes terveit

t hbj/gg szb vg

1961. április 14.

budapestben és vidéken az utóbbi esztendőben nagyon megszorított a magánautó tulajdonosok száma és előre láthatólag az öt-éves terv végén mintegy 55.000 magánautó járja az országutakat. ennek megfelelően megélték az élet a magyar automobil klubban is. az autóklub munkájáról, terveiről pénteken délután a magyar sajtó házában matykó vilmos főtitkár tájékoztatta a sajtó képviselőit. elmondotta: a következő hónapokban budapestben és vidéken balaszéti títusi megbeszélések, tanácskozások lesznek. az autóklub rövidesen segélyszolgálati állomást hív életre, ahol autóvételről és eladásról szakemberek nyújtanak segítséget, tanácsokat, május elsejétől kezdve a lehel úton auras szerviz-állomáson a klub tagjai igénybe vehetik a szolgáltatásokat, szakember felügyel a szerelők munkájára, s a gépkocsit szerviz-, javítás után kipróbálva adják át a tulajdonosnak, egyben jelentést mellékelnek a gépkocsi állapotáról. az autóklub nem szorítkozik csak a gépkocsivezetők balaszéti títusi oktatására, igyekszik tanítani a fiatalokat is. éppen ezért a nyári szünetben bemutató közlekedési játszóteret létesít, ahol a gyermekek játékosan, kis autókon, motorkerékpárokon sajátíthatják el a közlekedési tudnivalókat. az autóklub állandóan tájékoztatja tagjait az utak állapotáról, a különböző utalzárásokról, az utügyi helyzetéről.

- szél esedik a klub nemzetközi kapcsolata is. tagja a nemzetközi autós egyesületeknek s egészségesen, jól fejlődik az együttműködés nemzetközi vonatkozásban, különösen a baráti országokkal. szorgalmazza a nemzetközi kapcsolatokban az ügyintézés egyszerűsítését és javaslatot tett a vámköltségek eltörlésére, az autós idegenforgalom előtt a kölcsönös együttműködéssel már sok akadályt sikerült elhárítani. jól hatadnak azok a tárgyalások is, amelyek a különböző országok autósainak kölcsönös együttműködését tűzték ki célul. van olyan elgondolás, hogy más országokban adódó javítási költségeket idehaza fizessék ki az autósok. /folyt.köv./

15, 15

AE

N

26. kiadás 1961. április 14. 16 óra 30 perc

bb 38. /magyarországon is áthalad... folyt./- szb

- igen gazdag az idei program. május 7-én megrendezik „az autósok az úttörőként, kirándulást, amikor a 6. kerület ötven úttörőjét, a legjobb tanulókat, a dunakanyarba viszik kirándulni. ott megrendezik a „ki tud többet a közlekedésről, versenyt. május 13-án és 14-én tihanyban kerül sor az országos autós találkozóra, amelyen kiosztják a balesetmentes közlekedésért emlékérmét. június 11-én a ferihegyi repülőtéren nemzetközi gyorsasági autóverseny lesz, s egyben autótörténeti kiállítás nyílik. ezen a napon egyébként a tervek szerint budapest utcáin felvonulnak a régítípusú gépkocsik is, ami igen érdekes látványosság lesz. június 18-án és 19-én magyarországon is áthalad a békéért és barátságért nemzetközi autóverseny útja, mégpedig prága-pozsony-rajka-győr-pápa-veszprém-tihany-keszthely-székesfehérvár-budapest-jászberény-eger-lillafüred-miskolc-gyöngyös-budapest-komárom-pozsony utvonalon. a verseny résztvevőinek végso uticélja moszkva. az autókлуб tehát nagy lépéseket halad a fejlődés útján és mindinkább szorgalmazza: az autótulajdonosoknak minél több segítséget nyújtson. /mti/

bb 39. kitüntették hao de-cin távozó kínai nagykövetet

t hí/sze szb sr

1961. április 14.

dobi istván, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke pénteken a parlament munkácsy-termében átnyújtotta hao de-cin-nek, a kínai népköztársaság magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövetének a magyar népköztársaság zászlórendje 1. fokozatát, a magyar népköztársaság és a kínai népköztársaság közötti baráti kapcsolatok továbbfejlesztésében kifejtett, s a két nép javát szolgáló eredményes munkája elismeréséül.

a kitüntetés átadásánál jelen volt kristóf istván, az elnöki tanács titkára, dr. sik endre külügyminiszter, valamint a külügyminisztérium és a kínai nagykövetség több vezető munkatársa.

a kitüntetés átadása után dobi istván búcsúátogatáson fogadta hao de-cin távozó kínai nagykövetet. /mti/

15, 15

KE

N

27. kiadás 1961. április 14. 16 óra 30 perc

bb 40. bemutatták az új strandfelszereléseket - egymillió háromszáz ezer fürdő- és napozóruha, short, halásznadrág kerül az üzletekbe

t sz/gg szb vg

1961. április 14.

ötvenkétféle női fürdőruha, hatvannégyféle gyermeknapozó és sok más strandfelszerelés között válogattak pénteken délelőtt a kiskereskedelmi képviselői a béka szálló kupolatermében megrendezett divatbemutatón. a divatru nagykereskedelmi vállalat ismerette hogyan készült fel a nyárra. elmondották, hogy egymillió háromszáz ezer fürdő- és napozóruhát, shortot, halásznadrágot készítettett a vállalat. a fürdőruhák nagy többsége egybeszabott, a kétrészeset csak az egészen karcsu nőknek ajánlják. a fiataloknak ajánlják a szoknyás, fodros fürdőruhát. az idén a legdivatosabb fürdőruhászin a piros. anyaga karton, piké, szatén, vagy szatén-karton. valamennyi gumirozott háttal készült. bemutattak kötött fürdőruhákat is. a short meghosszabbodott és szára szűkebb. ezek közül is tizenhat szabásmegoldású kerül az üzletekbe. a strandfelszereléshez tartozó műanyag táskákból tizenkét új modellt mutattak be. /mti/

bb 42. megkezdődött a rizsvetés csongrádban

vid ká/j szb ká.

1961. április 14.

csongrád megyében, ahol a termelőszövetkezetek és az állami gazdaságok több mint 6000 hold szikes és más gyengén termő földet hasznosítanak rizstermesztéssel, megkezdődött a rizsvetés. a szövetkezetekben, ahol főleg a jóminőségű, nagyszemű, de az őszi hidegokra érzékeny dunkhan shali fajtát termesztik, így előbbre hozhatják az aratás idejét, s a termést már szeptember első napjaiban betakaríthatják. elsők a cserabökényi népszabadság termelőszövetkezet telepein láttak munkához, ahol az összes szántóterületnek csaknem negyedrézén, 500 holdon terem majd rizs. itt a már bevált módszert alkalmazzák: szíraz földbe teszik a magot, és utána árasztják el a táblákat. /mti/

15, 20

KE

T

mti belföldi hírek

28. kiadás 1961. április 14. 16 óra 10 perc

bb 41. Kádár János elvtárs látogatása a magyar televíziónál
te szb hk 1961. április 14.

pénteken délelőtt Kádár János elvtárs, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára ellátogatót a magyar televízió épületébe, ahol Kiss Károly elvtárs és Somogyi Miklós elvtárs, a politikai bizottság tagjai, valamint Szirmai István elvtárs, a politikai bizottság póttagja társaságban végig nézte Gagarin űrnagy moszkvai fogadtatásáról adott televíziós közvetítést. /mti/

bb 43. Gagarin űrnagy nevét vette fel a Mindszenti szocialista traktorosbrigád

vid ká/j szb ká 1961. április 14.

Csongrád megye legjobb traktorosbrigádja a Mindszenti gépálmáson dolgozó Vörös Csillag szocialista brigád tagjai szállásukon tartott röpgyűlésen egyhangú lelkesedéssel elhatározták, hogy felvesszük Jurij Gagarin űrnagy nevét, a brigád eddigis kiválóan dolgozott, tavaly terven felül 4000 normálhold talajmunka dicsérettel igyekezett, s egy esztendő alatt annyi üzemanyagot takarított meg, amely 500 hold föld felszántásához elegendő. Most a tavaszi munkában is vezetnek a traktorosbrigádok versenyében. /mti/

bb 44. Osztrák idegenforgalmi szakemberek Budapesten.

it z/tm szb vg 1961. április 14.

pénteken délután a legnagyobb osztrák idegenforgalmi irodák vezetőinek 15 tagú csoportja érkezett Budapestre. tanulmányozták a fővárosi szállókat, vendéglátó üzemeit, szónakozási lehetőségeket és az idegenek számára érdekes látványosságokat, majd felkeresik a legszöb balatoni fürdőhelyeket, azonkívül veszprémet és Sopront. Budapesti tartózkodásuk alatt az Ibusz vezetésével a mérnök élénk osztrák-magyar idegenforgalmi kapcsolatok továbbfejlesztéséről tanácskoznak.

az osztrák idegenforgalmi szakemberek soproni látogatásuk után vasárnap este hagyják el hazánkat. /mti/

mti belföldi hírek

29. kiadás 1961. április 14. 12 óra 40 perc

bb 45. „minden háztájiban neveljenek egy kotlóalja csibét közös értékesítésre, jelzővel megalm indult a sárréten

vid ká-lm ká 1961. április 14.

pénteken füzesgyarmat termelőszövetkezeti községben baromfitenyésztési ankétot rendezett az országos nőtanács és a szabad föld szerkesztősége, amelyen a sárréti termelőszövetkezetek baromfigondozói és a háztáji gazdaságokban legtöbb baromfit nevelő szövetkezeti asszonyok vettek részt. az ankéton a füzesgyarmati vörös csillag tsz asszonyainak a kezdeményezésére mozgalom indult: „minden háztájiban neveljenek egy kotlóalja csibét közös értékesítésre, jelzővel. a kezdeményezéshez csatlakoztak a szeghalmi, a vésztői, a bucsai és a kőrösladányi asszonyok is. kőrösladányban, szeghalmon és vésztőn a megüresedett háztáji istállóknak 1500-2000 csibét nevelnek fel. /mti/

bb 46. több mint 100 millió forintot takarítottak meg a belkereskedelmi dolgozói egy év alatt -ülést tartott a belkereskedelmi minisztérium kollégiuma

ikf-lm vg 1961. április 14.

a belkereskedelmi minisztérium kollégiuma Tausz János miniszter vezetésével pénteken délelőtt ülést tartott, amelyen az ipari minisztériumok, valamint a magyar szabványügyi hivatal képviselőivel megvitatták a fontosabb közszükségleti iparcikkek minőségének alakulását, foglalkoztak a minőség további javításával, valamint a fogyasztók érdekeinek fokozottabb védelmét biztosító intézkedésekkel.

megtárgyalta a kollégium a kereskedelmi takarékosági mozgalomnak múlt évi eredményeit is, megállapították, hogy tavaly a nagy- és a kiskereskedelmi, valamint a vendéglátó ipari vállalatok több mint 100 millió forintot takarítottak meg, főként a szállítási, az anyag, és a bérlétségek, valamint a selejtkár és az immobil készletek csökkentésével. a kollégium a takarékoságban legjobb eredményt elért öt vállalatot 5 000-12 000 forinttal jutalmazta meg. /mti/

30. kiadás

1961. április 14.

18 óra 20 perc

bb 48. a fővárosi fűrdőigazgatóság közli

tm-lm vg 1961. április 14.

hogy a gellért fürdő tetőnapozót mind a férfiak, mind a nők részére április 16-án vasárnap megnyitja. /mti/

bb 49. liszt-bartók kiállítás tiszta nem külföldi országban

t fe/ke-tm hk 1961. április 14.

a liszt-bartók jubileumi év alkalmából e két világhírű magyar zeneművész életét és gazdag alkotását illusztráló kiállítást mutatnak be tizenhárom országban, többek között a szovjetunióban, prágában, varsóban, szófiában és bukarestben, ausztriában, bécsben és salzburgban az ünnepi játékok alatt. a magyar népi zene feldolgozását bemutató kiállítást látnak majd májusban és júniusban több fővárosban, így rómaiban, hágában, brüsszelben, párizsban és londonban, továbbá amerikaiában is.

a kulturális kapcsolatok intézetének dorottya utcai kiállítási termében pénteken megnyitja a liszt-bartók kiállítás, hogy külföldi utja előtt, a magyar közönség is megtekinthesse. /mti/

bb 50. meghalt goda gizella operanékesnő

ke-lm sr 1961. április 14.

az állami operaház igazgatósága közli, hogy goda gizella, a magyar állami operaház nyugalmazott magánénekesnője elhunyt. temetése április 15-én, szombaton 14 órakor lesz a nákoskeresztúri új köztemetőben. /mti/

16,23

Handwritten signature

Handwritten mark

31. kiadás

1961. április 14.

17 óra 30 perc

bb 47. javult a fogkrémek minősége - üveghiány miatt nincsen elég odol

t tó/gg szb vg

1961. április 14.

az utóbbi időben több panasz érkezett a lapokhoz és a rádióhoz, valamint a kozmetikai cikkek gyártó iparág felügyeleti szervéhez, az élelmiszerügyi minisztériumhoz a fogkrém rossz minősége és egyes gyártmányok hiánya miatt. ezekre a panaszokra pénteken délután lengyel istván, az élelmiszerügyi minisztérium növényolaj- és háztartás vegyipari igazgatóságának vezetője válaszolt a sajtó képviselőinek.

az iparigazgató elmondta, a fogkrémekre érkezett panaszokról beszélt. elmondta, hogy minden panaszt lelkiismeretesen megvizsgál. a vizsgálatok feltárták többek között, hogy vagy a tubusok rejtett hibái okozták a minőségromlást, vagy esetleg a szavatossági idő lejáratja után került a krém a fogyasztókhoz.

kidolgozták már a fogkrémek továbbjavításának technológiáját is. az új módon készülő fogkrém teljesen krémszerű, nyitott állapotban sem szárad be a tubusba és öt órai levegőn állás után is könnyűszennel kenhető. ismeretes, hogy eddigi fogkrémek nagyon hamar száradtak a levegőn. a kísérleti gyártás megkezdődött és úgy tervezik, hogy egy-kétfajta fogkrémnél még ebben az évben rátérnek az új gyártástechnológiára. ez a fajta fogkrém megfelel a világ-márkák minőségének.

jelenteg odol, perodon és dentol elnevezésű szájvizet készít kozmetikai iparunk. ezek közül legkéresebb az odol. sajnos, a jelenteg üveglátás mellett nem tudják kielégíteni az igényeket. a belkereskedelm és a fogyasztók is megszokták már annak a régi márkának csomagolás-formáját. másfajta nyersanyag rendelkezésre állna, ettől azonban egyelőre még leginkább a belkereskedelm. most folynak az egészségügyi vizsgálatok, milyen szennyezősége a már használt üvegek és ha megnyugtató módon lehet sterilizálni, esetleg sor kerülhet a háztartásokban elfekvő üvegek visszavásárlására és újratöltésére. /mti/

16,45

Handwritten signature

bb 51. nagy érdeklődéssel kísérte az ország népe az első űrhajós és a moszkvaiak találkozását - négyezer kilométeres Láncon érkezett hazánkba a televíziós közvetítés

t sl/kf vm /tr vm vg

1961. április 14.

a világ első űrhajósa iránti példa nélkül álló érdeklődés hazánkban is pénteken a nagyszabású moszkvai ünnepség óráiban érte el tetőpontját, aki tehetett, a televízió, vagy a rádió mellé ült, hogy láthassa, hallhassa korunk hőseit, az őt üdvözlő szovjet vezetőket és a szovjet emberek sokaságát, a televízió nézői izgatottan várták, hogy sikerül-e összeköttetést teremteni moszkvával, s legnagyobb örömeikre ezt a nagy technikai problémát is megoldotta a posta, a magyar televízió megszületése óta most történi meg először, hogy a különböző európai televíziós láncok összekapcsolásával helyszíni közvetítést adhattak moszkvából, a nordvizió, az euróvizió és az intervizió összekötésével mintegy négyezer kilométeres útvonalon sikerült eljuttatni a felvételeket Magyarországra, annak ellenére, hogy péntek a televíziós adásban szünnap, az ország valamennyi közvetítő állomásán teljes szolgálatot tartottak és a nagy közvetítést sikerült lebonyolítani, a riporttéma rendkívüli érdekességé még a közvetítés kisebb zavarait is feledtette, a rádió is a lehető legjobb műszaki megoldásokat választotta, hogy a magyar közönség nyomkövethesse a moszkvai ünnepség eseményeit.

a ganz-márag-ban rádiókon és hangszórókon hallgatták a dolgozók a helyszíni közvetítést, azokon a helyeken, ahol a nagykalapácsok, a dübörgő gépek zajától nem tudták a rádiót meghallgatni, önkéntes riporterek ebédidőben számoltak be a hallottakról, amikor éppen moszkva népének hatalmas óvációjáról volt szó, az egyik dolgozó oda szólt társához: de szeretnék gagarin helyében lenni, - azt űrhírszem - hangzott a válasz, vajon szerdán reggel is cseréltél volna-e az űnnappal?

az egyesült ízzóban már a reggeli órákban sokan kérték a vállalat vezetőit, tegyék lehetővé számukra, hogy láthassák, vagy hallhassák a közvetítést gagarin ünnepséről, körülbelül 14 helyen kapcsolták be a gyárban a televíziót, s gyakran felcsattant a taps, az éljenzés, hruscsovnak gagarinhoz, annak feleségéhez és anyjához intézett szavait a nők, az anyák egy része könnyezve hallgatta.

/folyt.köv./

KG

N

/bb 51. nagy érdeklődéssel....1.folyt./vm

sokan gondoltak pénteken irigykedve az orion rádiógyár dolgozóira, akiknek most könnyű dolguk volt, hiszen a televíziót ők készítik, valójában itt is a dolgozóknak csak egy része láthatta az adást, azok, akiknek munkája a készülékek életrekeléséhez kapcsolódik, a közvetítés szertanai azután ebédidő alatt alig győzték kielégíteni a kíváncsiskodókat, a dolgozók többsége munka közben az üzemi hangos bemondóból értesült az eseményekről és a rádiószalagon a hangolók kezé is minduntalan a kossuth-adó hullámhosszán állt meg...

borsodban az ötezernél több televízió készülék előtt több-tízezer ember szorongott, hogy tanuja legyen gagarin moszkvai megérkezésének és a vörös téren tartott nagygyűlésnek, a borsodi szénbányászati tröszt bányatelepein, a klubokban és a művelődési otthonokban a szabadidős bányászok, háziasszonyok ezrei nézték az impozáns ünnepséget, a televízió elvitte a nagy eseményt a bükkifavágók közé is, akik bükk-szentkereszten, továbbá a hollóstatói és az ómassai erdész művelődési otthonokban figyelték a közvetítést, a zempléni hegyek közé zárt falvakban, mint például hollónán és karcsán szinte a fél falu ott szorongott a készülékek előtt, az alberti-telepi bányászati 6-os frontfejtéséről szénrel teli csilléket vontattak ki, amelyeknek oldalára felírták: felszínre küldte a gagarin-brigád.

szőlővárosban a kulturális otthonokban és a klubokban mindenütt bekapcsolták a televíziós készülékeket és sokan könnyezve nézték végig a vukovói és a moszkvai közvetítést, a vasmű mezőimre klubhelyiségében mintegy 100-an gyűltek össze a közvetítés idején, az irodaházi televíziók is üzemben voltak, itt az egyik klubteremben a járási nőtanács tagjai és a falusi nőtanácsok vezetői, akik éppen szőlővárosban voltak, együtt nézték a televíziót, a rádió-közvetítésnek is igen sok hallgatója volt a bartók béla művelődési ház előtt és a béka téren.

/folyt.köv./

KG

/bb. 51. nagy érdeklődéssel...2. folyt./vm

a dunai vasműben a gyár hangosírója mindkét ünnepséget közvetítette, a gyár üzemében és irodájában körülbelül 450 hangszórót kapcsoltak be az ünnepség idejére.

szék eszférérvárott a villamosági televízió-és rádiókészülékek gyárában a végszerelde mintegy 50-60 dolgozója csoportosan nézte végig a közvetítést. reggel ugyanis felajánlották, hogy inkább a munkaidő lejártá után is tovább dolgoznak, csak hogy tanui lehessenek a nagy eseménynek.

a békés megyeiak csaknem 500 televízió készüléken figyelték az űrhajós moszkvai diadalutjáról továbbított közvetítést. a megyei tanács dolgozói testületileg nézték végig a vnukovói fogadtatás képeit a téglagyár művelődési otthonában. az áruházak kirakataiban elhelyezett készülékeken is sokan figyelték gagarin „űrmagy”, virágpompás, derűs találkozóját a szovjetunió vezetőivel és a moszkvai dolgozókkal.

pénteken délután, amikor moszkva népe örömmujongva fogadta a világ első űrrepülőjét, a borsod megyei mélyépitő vállalat kazincbarcikai építésvezetőségén szőke andrás és 24 tőrsa bejelentette, hogy megalakították a vállalat első komplex-brigádját és munkacsapatuk jurij. alekszejevics gagarin őrnagy nevét vette föl.

budapest járókelői is megszakították utjukat a közvetítés óráiban és a keravill üzleték kirakataiban elhelyezett készülékekről szívesen figyelték a televíziós közvetítést. az alkalommal ugyanis a főutvonatokon levő csaknem valamennyi keravill-bolt újambhelyezett eladásra szánt készülékeit, a szent istván körut és a bihari jános utca sarkán levő rádióüzletből a közvetítés óráiban szünetelt az árusítás, mert az érdeklődő közönség zsúfolásig megtöltötte az üzletet. a lenin körut 22 szám alatti keravill-bolt emellett helyiségét ezuttal szintén a közönség rendelkezésére bocsátották és a fotelokban kényelmesen elhelyezkedve itt is igen sokan nézték végig a moszkvából érkező helyszíni tudósítást.

/folyt.köv./

17,00

KE

N

/bb. 51. nagy érdeklődéssel...3. folyt./vm

a közönség nagy érdeklődése miatt még a keravill rakóczi uti vandrógépüzletének kirakataiban is elhelyeztek egy televíziós készüléket, s egyben űrhajós kiállítását is rögtönöztek a nagy eseményről tudósító hazai és külföldi lapokból és gagarin őrnagy fényképeiből.

a sziget utcai általános fiúiskola tanulói és nevelői is rendkívüli érdeklődéssel várták a moszkvai közvetítést. az egyik tágas tanteremben öt osztály tanulói gyűltek össze a televízió mellett. a közvetítés megkezdésén bellai lászló igazgató az űrkutatás fejlődéséről tartott előadást a gyerekeknek. azokat a tanulókat, akik a teremben nem fértek el, a közelben lakók szülei látták vendégül „televízió nézésre”, ne.

a váci uti bolyai jános általános gimnázium növendékei szintén nagy izgalommal követték nyomon a moszkvai közvetítést. az ünnepség befejezése után a kisz szervezet rendkívüli iskolagyűlést hívott össze, ahonnan az iskola diákjai és tanárai üdvözlő táviratot küldtek gagarin őrnagynak, a világ első űrhajós pilótájának./mti/

bb. 55. az állami gazdaságok főállattenyésztői tanácskoztak szolnokon
vid tm vm so

1961. április 14.

az ország állami gazdaságainak igazgatói, főállattenyésztői és főállatorvosai kétnapos tanácskozást tartottak szolnokon. a megbeszélésen résztvett izinger pál, az állami gazdaságok főigazgatója és fűtési emi, az állami gazdaságok főigazgatóságának főosztályvezetője. az 1960-as év tapasztalatait értékelve az állami gazdaságok főállattenyésztői megalapították, hogy az állami gazdaságokban az egyik legkifizetőbb eljárás a szarvasmarhák szabad tartásos nevelése, ezt a módszert az idén tovább bővítik és tudományosan vizsgálják meg a tehének szabad tartásának legkifizetőbb és legjobban alkalmazható módszereit. ilyen irányú kísérletek előreláthatólag a mezőfalvi, a héki és a bolyai állami gazdaságban lesznek. a tanácskozás második napján megvitatják a baromfitenyésztés jelenlegi helyzetét és az ötéves terv nagyarányú baromfitenyésztési programját./mti/

17,34

KE

pt

bb. 53. a magyar tudományos akadémia közgyűlése

tms/hné/gy/li

1961. április 14.

a magyar tudományos akadémia pénteken tartotta évi rendes közgyűlését. ruzsnyák istván, az akadémia elnöke megnyitójában megemlékezett a szovjet tudományvilágtörténelem eredményéről, majd méltatta a közgyűlés jelentőségét, a továbbiakban a tudósok feladatairól és felkészültségéről beszélt.

a napirend első pontjaként az elnökség beszámolóját vitatták meg, amelyet erdei ferenc főtitkár ismertetett. a beszámolóban központi helyet foglalt el az elmúlt esztendő tudományos kutatásainak és eredményeinek értékelése. ezenkívül különös hangsúllyal foglalkozott az elnökség a távlati tudományos tervek előkészítő munkálataival is.

a beszámoló részletesen ismertette az akadémia intézményeiben, valamint a céltámogatásban részeseülő tanszékeken folyó kutatásokat, majd részletesen foglalkozott a tudományos utánpótlás eddigi eredményeivel és azokkal a feladatokkal, amelyek ezen a téren az akadémia, illetve a tudományos minősítő bizottságra hárulnak.

az akadémia nemzetközi kapcsolatainak fejlődéséről szólva hangsúlyozta, hogy a baráti országokhoz fűződő kapcsolatok elmélyítésén kívül az akadémia nagyobb gondot kíván fordítani a tőkés országokkal való tudományos kapcsolatokra, és különösen fontosnak tartja az új, független, semleges államokkal tudományos segítségnyújtás céljából aktív kapcsolatok felvételét.

az elnökségi beszámolót termékeny vita követte, amelyben számos akadémiai tag szólalt fel. a vita után a közgyűlés a tudományos kutatások, a tudományos tervezés, valamint a tudományos utánpótlás további fejlesztésével kapcsolatosan több, fontos határozatot hozott.

az akadémia elnöksége aranyérem alapítását határozta el, amit évenként ítél oda olyan akadémiai tagoknak, akik kiemelkedő tudományos és tudományszervezési érdemeket szereznek. az akadémiai aranyéremet az elnökség első ízben ruzsnyák istván elnöknek ítélte, kiemelkedő tudományos munkásságáért, valamint több mint egy évtizedes eredményes elnöki tevékenységéért, amit az akadémia újjászervezése óta kifejtett. az akadémiai aranyéremről szóló okmányt a közgyűlésen ligeti lajos elnök adta át.

/folyt. köv./

HC

N

bb. 53. / a magyar tudományos..... 1. folyt./ gy

az akadémia évente jelentős összeget fordít kiemelkedő tudományos eredményt elért kutatók jutalmazására. az új jutalmazási rendszer alapján ez évben első alkalommal adták át az akadémiai jutalmakat a közgyűlésen.

az akadémiai jutalom 1. fokozatában és a vele együttjáró 10 000 ft-ban részesült:

csete lászló, a közgazdaságtudományok kandidátusa, az mta mezőgazdasági üzemi intézet osztályvezetője, tóth Mihály, a mezőgazdasági tudományok kandidátusa, az agrártudományi egyetem docense, stenczinger lászló, a mezőgazdasági tudományok kandidátusa, az mta mezőgazdasági üzemi intézet osztályvezetője, roskoványi ernő, az fm, főelőadója és pálinkás istván, az mta mezőgazdasági üzemi intézet igazgatóhelyettese, a termelőszövetkezeti üzemszervezés gyakorlati kézikönyve, című könyv szerkesztéséért;

dr. rényi vámos ferenc egyetemi docens, az orvostudományok doktora a „das innere Lymphgefäßsystem der Organe, című munkájáért.

varsányi györgy egyetemi tanár, a kémiai tudományok doktora a fizikai-kémiai tudományokban elért kiváló eredményeiért;

szabolcsi lászlóné, elődi párl, dévényi tiber, keleti tamás a biológiai tudományok kandidátusai a fehérje szerkezete és működése közötti összefüggés vizsgálatában elért értékes részeredményeiért.

az akadémiai jutalom 2. fokozatát és a velejáró 8 000 ft-ot kapta 6 kutató kollektíva és 6 kutató.

az akadémiai jutalom 3. fokozatában és a velejáró 6 000 ft jutalomban részesült 1 kutató kollektíva és 19 kutató.

/folyt. köv./

HC

PL

38. kiadás

1961. április 14. 20 óra 15 perc

bb 52. megérkezett budapestre a belorusz állami népi ének-és tánc-együttes

tm/hné vm sr

1961. április 14.

a belorusz állami népi ének-és táncegyüttes pénteken délután egy hónapos vendégszerelésre budapestre érkezett. a kedves vendégek fogadására megjelent a nyugati pályaudvaron aczél györgy, a művelődésügyi miniszter első helyettese, meruk vilmos, a művelődésügyi minisztérium színházi és zenei főigazgatójának vezetője, demeter sándor, a magyar-szovjet baráti társaság főtitkára, pataki jános, a kulturális kapcsolatok intézetének főtitkára, valamint a külügyminisztérium és a kki több más képviselője. ott volt a.a. sztarcsev, a szovjetunió magyarországi nagykövetségének tanácsosa.

a 75 tagú együttes művészeti vezetője g.i. oitovics a pályaudvaron nyilatkozott a sajtó képviselőinek.

- miközben budapest felé hozott minket a vonat, az állomásokon és az utasok kezében láttuk a magyar lapokat, amelyek tele vannak jurij gagarin hőstétével. őszintén reméljük, hogy ez a hatalmas tudományos eredmény is ösztönöz majd bennünket; hogy magyarországi vendégszerelésünkön sikerrel mutatkozzunk be kedves magyar barátainknak. erre az egyhónapos vendégszerelésre együttesünk minden tagja nagyon lelkesen készült, s ének-és táncszámaink között magyar művek is szerepelnek majd. első ízben csapaton lépünk fel, szombaton este, a továbbiakban pedig budapesten és vidéki városokban mutatjuk be műsorunkat./mti/

bb 54. szabó lajos festőművész kiállítása az emag-ban

tm/m vm sr

1961. április 14.

az emag gyárban pénteken délután nyitották meg szabó lajos festőművész kiállítását. a megnyitóbeszédet szilágyi jolán grafikusművész mondta, majd fővárosi művészek adtak rövid műsort.
/mti/

18, 10

Handwritten signature

Handwritten mark

39. kiadás

1961. április 14. 10 óra 05 perc

bb 57. a magyar televízió közvetíti gagarin sajtótájékoztatóját

vm cz

1961. április 14.

a magyar televízió közli, hogy április 15-én szombaton 10 óra 55 perces kezdettel újabb moszkvai közvetítést tervez. ez alkalommal jurij gagarin a sajtónak számot be élményeiről./mti/

bb 56. növekszik az árucserreforgalom magyarországi és svédországi között

vm cz vg

1961. április 14.

április 14-én magyar-svéd árucserreforgalmi és fizetési megállapodásról szóló jegyzőkönyvet írtak alá. a jegyzőkönyv 1961. február 1-től 1962. január 31-ig szabályozza a két ország közötti árucserreforgalmat és az elmúlt évhez viszonyítva mind export- mind import oldalon jelentős emelést irányoz elő.

a megállapodás alapján magyarországi többek között különféle gépeket, fémmegmunkáló gépeket, elektromos kemencéket, darukat, izzólámpákat, elektromos szerelési anyagokat, rádió-és televízió készülékeket, hengerelt árukat, textiliákat, szőrmearukat, vegyi és olajtermékeket, alkaloidokat, s különféle gyógyszereket, tűzálló téglát, mélyhűtött gyümölcsöt, paradicsompürét és ételkészítményeket szállít svédországba. ezenkívül más országokkal azonos feltételek mellett szállíthatunk svédországba almát és egyéb gyümölcsöt, valamint huskésztítményeket.

svédországból vasércet, különféle gépeket és berendezéseket, fémmegmunkáló gépeket, golyóscsapályákat, akkumulátorokat, különleges acélokat, elektromos ellenállásanyagokat, cellulózeféleségeket, papírtírmékeket, mürostot, vegyi cikkeket, műanyagokat, valamint különféle nyersbőrök behozatalt irányozza elő a megállapodás.
/mti/

18, 13

Handwritten signature

40. kiadás 1961. április 14. 20 óra 20 perc

bb 58. hétnapos periódus alakult ki az időjárásban: ismét szombatvasárnapra érkezik a lehülés és a zivatarfront

1 cs/hné vm cz 1961. április 14.

több mint két hónapja tart hazánkban a rendkívüli meleg és száraz időjárás. a feljegyzések szerint budapesten február 15 óta mindössze 7 mm csapadék hullott és csupán a dunántulon, zala és vas megye egyes vidékein érte el a 10 millimétert, a két koratavaszi hónap csapadékszintje kevesen 100 milliméterrel maradt alatta a „normális”, évek hasonló időszakban mért átlagának. a legutóbbi másfél évszázad alatt, 1910-ben és 1921-ben volt még ennél is szárazabb tavasz, amikor február 15-től április 15-ig csupán 1-1 mm csapadékot mértek.

a nyáriasan meleg tavaszról és a közeljövőben várható változásokról a meteorológiai intézet központi előrejelző és a távprognózis osztályán adtak tájékoztatást. elmondották a szakemberek, hogy európa időjárásában legutóbb hétnapos periódus alakult ki: a múlt hethez hasonlóan most is megérkeztek - csütörtökön este - a nagy meleget hozó szubtrópusi légtömegek, ugyanakkor hűvösebb áramlat indult az óceánok felől, a szubtrópusi levegő olaszország, spanyolország és a balkán több vidékén már csütörtökön 25-27 fokig szökött fel a hőmérő higanyát, viszont kelet-európában, - például moszkva és a tőle kissé északabbra fekvő területeken - ahova még nem ért el az áramlat, pénteken hajnatban is mínusz 2-mínusz 10 fokos fagyok voltak. hazánkban a csütörtökre és a péntekre virradó éjszaka még több helyen volt kisebb talajmenti fagy, a nappali hőmérséklet csütörtökön 20-22, pénteken pedig - az ország déli vidékein - 25-26 fokig emelkedett.

a múlt hét végi lehülés északkelet-északnyugatról érkezett és sarki légtömegeket zúdított végig Európán, ezért az átlagot túlságosan érezhető volt és a nyomában járó erősebb felhősödés - sum hozott számottevő mennyiségű csapadékot, most az atlanti óceánról, dél-nyugat felől érkezik a hűvös áramlat, amely pénteken délig németország és cseh-szlovákia határáig nyomult előre, pénteken Angliában, franciaországban már csak 10-15 fokig emelkedett a nappali hőmérséklet, németország több vidékén már reggel voltak zivatarok. a jelek szerint az első jelentősebb hűvös hullám már szombaton megérkezik a dunántulra, az ország keleti vidékein azonban csak vasárnap lesz érezhető. valószínűk tartják a meteorológusok, hogy az óceáni légtömegek érkezését a múlt hetinél kiterjedtebb zivatarfront kíséri: kisebb lesz a lehülés, a záporok, zivatarok több csapadékot hoznak, a talajmenti fagyok egyelőre megszűnnek, az éjszakai melegszenek, a nappali hőmérséklet mérséklődik. /mti/

La

N

1. kiadás 1961. április 14. 19 óra 10 perc

bb. 63. az elnöki tanács ülése

1. gy./sr 1961. április 14.

a népköztársaság elnöki tanácsa pénteken ülést tartott, hatályon kívül helyezte az 1957. évi 34-es számú törvényerejű rendelkezést a népbírói tanácsokra, s azok eljárási szabályaira vonatkozó rendelkezéseit, megtárgyalta és elfogadta a bírósági végrehajtás szabályainak módosításáról szóló törvényerejű rendelkezést, az elnöki tanács ezután egyéb ügyeket tárgyal.

az 1957. évi 34-es számú törvényerejű rendelet az ellenforradalmi bűncselekmények elbírálását - átmenetileg - a népbírói tanácsokra bízta, annakidején a legfelsőbb bíróságnál, továbbá öt megyei bíróságnál és a fővárosi bíróságnál, valamint a katonai bíróságoknál létesült népbírói tanácsok, ezek közül az igazságügyminiszter már 1958-ban négy megyei bíróságnál megszüntette a népbírói tanácsok működését, mivel hatáskörükbe tartozó bűnügyek már nem fordultak elő, ugyanilyen oknál fogva a többi népbírói tanács is már hosszabb ideje nem működik.

állami és társadalmi rendünk szilárdtsága szükségét éltette a népbírói tanácsok és az eljárásokat szabályozó rendelkezések további fenntartását.

a bírósági végrehajtás szabályainak módosításáról elfogadott törvényerejű rendelet egyik új intézkedése, hogy a gyermek tartásdíjakhoz hasonló mértékben teszi lehetővé az egyéb tartásdíjak /szülőtartás, házastársi-tartásdíj, stb./ letiltását is.

az új törvényerejű rendelet - több társadalmi szervezet javaslatát megvalósítva - a gyermek elhelyezésének tartására vonatkozó határozat végrehajtásában, jelentős szerepet biztosít a gyámhatóságoknak, továbbá a gyermek és ifjúságvédelemmel foglalkozó más helyi szervezeteknek és az iskola igazgatójának, ha ezek meggyőző törekvése nem vezetett eredményre, csak az esetben kerülhetnek sor bírósági végrehajtó közreműködésére.

/folyt. köv./

MR

5

MTI BELFÖLDI HIREK

40. kiadás

1961. április 14. 20 óra 20 perc

bb 58. hétnapos periódus alakult ki az időjárásban: ismét szombatvasárnapra érkezik a lehülés és a zivatarfront

1 cs/hné vm cz

1961. április 14.

több mint két hónapja tart hazánkban a rendkívüli meleg és száraz időjárás. a feljegyzések szerint budapestén február 15 óta mindössze 7 mm csapadék hullott és csupán a dunántúlon, zala és vas megye egyes vidékein érte el a 10 millimétert. a két koratavaszi hónap csapadék szintje kevesen 100 milliméterrel maradt alatta a „normális”, évek hasonló időszakában mért átlagának. a legutóbbi másfél évszázad alatt, 1910-ben és 1921-ben volt még ennél is szárazabb tavasz, amikor február 15-től április 15-ig csupán 1-1 mm csapadékot mértek.

a nyárlasan meleg tavaszról és a közeljövőben várható változásokról a meteorológiai intézet központi előrejelző és a távprognózis osztályán adtak tájékoztatást. elmondták a szakemberek, hogy európa időjárásában legutóbb hétnapos periódus alakult ki: a múlt hetéhez hasonlóan most is megérkeztek - csüörtökön este - a nagy meleget hozó szubtrópusi légtömegek, ugyanakkor hűvösebb áramlat indult az óceánok felől, a szubtrópusi levegő olaszország, spanyolország és a balkán több vidékén már csüörtökön 25-27 fokig szökött fel a hőmérő higanyát, viszont kelet-európában, - például moszkva és a tőle kissé északabbra fekvő területeken - ahova még nem ért el az áramlat, pénteken hajnalban is mínusz 2-mínusz 10 fokos fagyok voltak. hazánkban a csüörtökre és a péntekre virradó éjszaka még több helyen volt kisebb talajmenti fagy, a nappali hőmérséklet csüörtökön 20-22, pénteken pedig - az ország déli vidékein - 25-26 fokig emelkedett.

a múlt hét végi lehülés északkelet-északnyugatról érkezett és sarki légtömegeket zudított végig Európán, ezért az átmenet tulajdonképpen érezhető volt és a nyomában járó erősebb felhősödés - sum hozott számottevő mennyiségű csapadékot. most az atlanti óceánról, dél-nyugat felől érkezik a hűvös áramlat, amely pénteken délig németország és cseh-szlovákia határáig nyomult előre. pénteken Angliában, franciaországban már csak 10-15 fokig emelkedett a nappali hőmérséklet. németország több vidékén már reggel voltak zivatarok. a jelek szerint az első jelentősebb hűvös hullám már szombaton megérkezik a dunántúlna, az ország keleti vidékein azonban csak vasárnap lesz érezhető. valószínűk tartják a meteorológusok, hogy az óceáni légtömegek érkezését a múlt hetinél kiterjedtebb zivatarfront kíséri: kisebb lesz a lehülés, a záporok, zivatarok több csapadékot hoznak, a talajmenti fagyok egyelőre megszűnnek, az éjszakák melegek lesznek, a nappali hőmérséklet mérséklődik. /mti/

La

N

MTI

MTI hivatalos közlemények

1. kiadás

1961. április 14. 19 óra 10 perc

bb. 63. az elnöki tanács ülése

k gy/sr

1961. április 14.

a népköztársaság elnöki tanácsa pénteken ülést tartott, hatályon kívül helyezte az 1957. évi 34-es számú törvényerejű rendeletnek a népbirósági tanácsokra, s azok eljárási szabályaira vonatkozó rendelkezéseit, megtárgyalta és elfogadta a bírósági végrehajtás szabályainak módosításáról szóló törvényerejű rendeletet, az elnöki tanács ezután egyéb ügyeket tárgyal.

az 1957. évi 34-es számú törvényerejű rendelet az ellenforradalmi bűncselekmények elbírálását - átmenetileg - a népbirósági tanácsokra bízta. annak idején a legfelsőbb bíróságnál, továbbá öt megyei bíróságnál és a fővárosi bíróságnál, valamint a katonai bíróságoknál létesült népbirósági tanács. ezek közül az igazságügyminiszter már 1958-ban négy megyei bíróságnál megszüntette a népbirósági tanácsok működését, mivel hatáskörükbe tartozó bűnügyek már nem fordultak elő. ugyanilyen oknál fogva a többi népbirósági tanács is már hosszabb ideje nem működik.

állami és társadalmi rendünk szilárdsága szükségeltette a népbirósági tanácsok és az eljárásokat szabályozó rendelkezések további fenntartását.

a bírósági végrehajtás szabályainak módosításáról elfogadott törvényerejű rendelet egyik új intézkedése, hogy a gyermek tartásdíjakhoz hasonló mértékben teszi lehetővé az egyéb tartásdíjak /szülőtartás, házastársi-tartásdíj, stb./ letiltását is.

az új törvényerejű rendelet - több társadalmi szervezet javaslatát megvalósítva - a gyermekelhelyezéssel kapcsolatos kérdésekre vonatkozó határozat végrehajtásában, jelentős szerepet biztosít a gyámhatóságoknak, továbbá a gyermek és ifjúságvédelemmel foglalkozó más helyi szervezeteknek és az iskola igazgatójának, ha ezek meggyőző törekvése nem vezetett eredményre, csak az esetben kerülhet sor bírósági végrehajtó közreműködésére.

/folyt. köv./

NR

7

mti belföldi hírek

40. kiadás 1961. április 14. 20 óra 20 perc

bb 58. hétnapos periódus alakult ki az időjárásban: ismét szombatvasárnapra érkezik a lehülés és a zivatarfront

1 cs/hné vm cz 1961. április 14.

több mint két hónapja tart hazánkban a rendkívüli meleg és száraz időjárás. a feljegyzések szerint budapesten február 15 óta mindössze 7 mm csapadék hullott és csupán a dunántúlon, zala és vas megye egyes vidékein érte el a 10 millimétert. a két koratavaszi hónap csapadékszintje kevesen 100 milliméterrel maradt alatta a „normális”, évek hasonló időszakában mért átlagának. a legutóbbi másfél évszázad alatt, 1910-ben és 1921-ben volt még ennél is szárazabb tavasz, amikor február 15-től április 15-ig csupán 1-1 mm csapadékot mértek.

a nyáriasan meleg tavasznál és a közeljövőben várható változásokról a meteorológiai intézet központi előrejelző és a távprognózis osztályán adtak tájékoztatást. elmondották a szakemberek, hogy európa időjárásában legutóbb hétnapos periódus alakult ki: a múlt hethez hasonlóan most is megérkeztek - csütörtökön este - a nagy meleget hozó szubtrópusi légtömegek, ugyanakkor hűvösebb áramlat indult az óceánok felől. a szubtrópusi levegő olaszország, spanyolország és a balkán több vidékén már csütörtökön 25-27 fokig szököttele fel a hőmérő higanyát, viszont kelet-európában, - például moszkva és a tőle kissé északabbra fekvő területeken - ahova még nem ért el az áramlat, pénteken hajnalban is mínusz 2-mínusz 10 fokos fagyok voltak. hazánkban a csütörtökre és a péntekre virradó éjszaka még több helyen volt kisebb talajmenti fagy, a nappali hőmérséklet csütörtökön 20-22, pénteken pedig - az ország déli vidékein - 25-26 fokig emelkedett.

a múlt hét végi lehülés északkelet-északnyugatról érkezett és sarki légtömegeket zúdított végig Európán, ezért az átmenet tulajdonképpen érezhető volt és a nyomában járó erősebb felhősödés - am hozott számottevő mennyiségű csapadékot. most az atlanti óceánról, dél-nyugat felől érkezik a hűvös áramlat, amely pénteken délig németország és cseh-cslovákia határáig nyomult előre. pénteken Angliában, franciaországban már csak 10-15 fokig emelkedett a nappali hőmérséklet. németország több vidékén már reggel voltak zivatarok. a jelek szerint az első jelentősebb hűvös hullám már szombaton megérkezik a dunántúlra, az ország keleti vidékein azonban csak vasárnap lesz érezhető. valószínűk tartják a meteorológusok, hogy az óceáni légtömegek érkezését a múlt hetinél kitörjedtebb zivatarfront kíséri: kisebb lesz a lehülés, a záporok, zivatarok több csapadékot hoznak, a talajmenti fagyok egyelőre megszűnnek, az éjszakai melegszenek, a nappali hőmérséklet mérséklődik. /mti/

La

N

MTI

mti hivatalos közlemények

1. kiadás 1961. április 14. 19 óra 10 perc

bb. 63. az elnöki tanács ülése
kg/sr 1961. április 14.

a népköztársaság elnöki tanácsa pénteken ülést tartott, hatályon kívül helyezte az 1957. évi 34-es számú törvényerejű rendeletnek a népbírói tanácsokra, s azok eljárási szabályaira vonatkozó rendelkezéseit, megtárgyalta és elfogadta a bírósági végrehajtás szabályainak módosításáról szóló törvényerejű rendeletet, az elnöki tanács ezután egyéb ügyeket tárgyal.

az 1957. évi 34-es számú törvényerejű rendelet az ellenforradalmi bűncselekmények elbírálását - átmenetileg - a népbírói tanácsokra bízta, annakidején a legfelsőbb bíróságnál, továbbá öt megyei bíróságnál és a fővárosi bíróságnál, valamint a katonai bíróságoknál létesült népbírói tanácsok, ezek közül az igazságügyminiszter már 1958-ban négy megyei bíróságnál megszüntette a népbírói tanácsok működését, mivel hatáskörükbe tartozó bűntények már nem fordultak elő, ugyanilyen oknál fogva a többi népbírói tanács is már hosszabb ideje nem működik.

állami és társadalmi rendünk szilárdsága szükségeltette a népbírói tanácsok és az eljárásokat szabályozó rendelkezések további fenntartását.

a bírósági végrehajtás szabályainak módosításáról elfogadott törvényerejű rendelet egyik új intézkedése, hogy a gyermek tartásdíjakhoz hasonló mértékben teszi lehetővé az egyéb tartásdíjak /szülőtartás, házastársi-tartásdíj, stb./ letiltását is.

az új törvényerejű rendelet - több társadalmi szervezet javaslatát megvalósítva - a gyermekelhelyezéssel kapcsolatos kérdésekre vonatkozó határozat végrehajtásában, jelentős szerepet biztosít a gyámhatóságoknak, továbbá a gyermek és ifjúságvédelemmel foglalkozó más helyi szervezeteknek és az iskola igazgatójának. ha ezek meggyőző tevékenysége nem vezetett eredményre, csak az esetben kerülhet sor bírósági végrehajtó közreműködésére.

/folyt. köv./

ME

st

mti hivatalos közlemények

2. kiadás 1961. április 14. 19 óra 50 perc

bb. 63. / az elnöki tanács... 1. folyt./ gy

az új törvényerejű rendelet számos egyéb rendelkezése az eljárás gyorsítását és egyszerűsítését szolgálja, ezzel elősegíti, hogy a bíróságok és más szervek határozatai megfelelő időn belül végrehajtásra kerüljenek, az állami és magánkövetelések behajtása gyorsabb és eredményesebb legyen.

/mti/

18,55

HE

N

mti belföldi hírek

41. kiadás

1961. április 14.

20 óra 15 perc

bb 59. teljes sikerrel zárult az első önállóan rendezett tudományos minősítő vita a budapesti műszaki egyetem villamosmérnöki karán

ttz/gg vm cz

1961. április 14.

a budapesti műszaki egyetem villamosmérnöki kara nemrég felhatalmazást kapott arra, hogy saját hatáskörében lássa el a tudományos aspiránsképzés teendőit a pályázó felvételétől egészen a kandidátusi disszertáció elbírálásáig.

az első kandidátusi értékezés - schnell László adjunktus munkája - pénteken délután került a kar által kiküldött, dr. kozma László dékán elnöklétével működő bírálóbizottság elé.

a dolgozat tézisei és az opponensi vélemények elhangzása után az ülés résztvevői elkezdték a disszertációt, a vita befejeztével a bírálóbizottság az értékezést egyhangulag elfogadta és javaslatot tett a tudományos minősítő bizottsághoz, hogy minősítse schnell Lászlót, a műszaki tudományok kandidátusává. /mti/

bb 60. értekezletet tartottak a fővárosi népi elnökök

sze vm sr

1961. április 14.

a központi népi ellenőrzési bizottság elnöksége pénteken értekezletre hívta össze a fővárosi kerületi népi ellenőrzési bizottságok elnökeit, az értekezleten megvitatták a budapesti népi ellenőrzési munka tanulmányozása alapján készült beszámolót és a munka továbbfejlesztését szolgáló feladatokat. /mti/

bb 62. a fővárosi tanács végrehajtóbizottságának elnöke fogadta a kínai népköztársaság távozó nagykövétét

k sr vm mi

1961. április 14.

Veres József, a fővárosi tanács végrehajtóbizottságának elnöke pénteken busulátogatáson fogadta hao de-pint, a kínai népköztársaság távozó magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövétét. /mti/

18,40

HE

FD

mti belföldi hírek

42. kiadás

1961. április 14. 20 óra 30 perc

bb 64. apró Antal, fehér Lajos és Kiss Árpád látogatása Komárom megyében

vid ke vm fm

1961. április 14.

Apró Antal, az MSZMP politikai bizottságának tagja, a minisztertanács első elnökhelyettese, Fehér Lajos, az MSZMP politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára és Kiss Árpád, az országos tervehivatal elnöke pénteken Komárom megyébe látogatott.

Nemeslaki Tivadarnak, a Komárom megyei pártbizottság első titkárának, Szokup Lajos építésügyi miniszterhelyettesnek és hazai béliának, a dorogi járási pártbizottság első titkárának társaságában felkeresték a dorogi iparvidék néhány üzemét.

A Nyergesujfalusi eternit művekben Németh Pál, az üzem igazgatója fogadta a vendégeket, megtekintették a gyárat, a most épülő új csőgyártó üzemét, majd megbeszélést folytattak a gyár vezetőivel. Ezután a Lábátlani vasbetongyárba látogattak, ahol nemrég épült fel Közép-európa legkorszerűbb előfeszített vasbetonműzeme. Probitz Jenő igazgató és Csutor János főmérnök üdvözölte a vendégeket, akik megtekintették az új gyárat.

Vendégek ezután a Lábátlani cement- és mészművekbe látogattak, ahol Török András, az üzem igazgatója ismertette a rekonstrukciós munkákat.

Délután a Bábolnai Állami Gazdaságot keresték fel. Itt Petőházi Gábor földművelésügyi miniszterhelyettes, Izinger Pál, az Állami Gazdaságok főigazgatója és Burgert Róbert, a Bábolnai Állami Gazdaság igazgatója fogadta a vendégeket, akik megtekintették az ország egyik legnagyobb baromfitenyésztő gazdaságát és elbeszélgettek a gazdaság dolgozóival. /mti/

19,00.

HE

mti belföldi hírek

43. kiadás

1961. április 14. 20 óra 30 perc

bb 66. az Akadémia közgyűlésének távirata a Szovjetunió Tudományos Akadémiájához

i ms/tr vm sr

1961. április 14.

A Magyar Tudományos Akadémia közgyűlése az alábbi táviratot küldte a Szovjet Tudományos Akadémiának:

Alekszandr Nyikolajevics Nyeszmejanov elvtársnak, a Szovjetunió Tudományos Akadémiája elnökének, Moszkva.

A Magyar Tudományos Akadémia 121. közgyűlése örömmel, szeretettel és tisztelettel köszönti a Szovjet tudósokat a világűr meghódításának eddigi legnagyobb eseménye - az első űrhajóutas felbocsátása és sikeres visszatérése alkalmából. Különösen ünnepélyességet kölcsönöz közgyűlésünknek e világtörténelmi esemény, amely annak bizonyossága, hogy az emberi géniusz a szocialista társadalomban az emberiség legnagyobb álmainak megvalósítására képes.

Büszkék vagyunk arra, hogy harcostársai, követői vagyunk a világ élénjáró, haladó tudományának és tudósainak. Az önök példáját követjük, amikor hazánk szocialista felvirágzásának és a tudomány ügyetlen kincses tárnak gazdagításán fáradozunk.

Rusznák István,
a Magyar Tudományos Akadémia
elnöke. /mti/

bb 61. a kormány elnöke fogadta a távozó svájci követet

te vm mi

1961. április 14.

Dr. Münnich Ferenc, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, pénteken bucsulátogatáson fogadta dr. Fritz Hegget, svájci távozó rendkívüli követét és meghatalmazott miniszterét. /mti/

19,00

HE

mti belföldi hírek

44. kiadás 1961. április 14. 21 óra 05 perc

bb 72. egy év alatt háromszázegyszázötven hallgatták meg az ismeretterjesztő előadásokat szabolcsban

vid fm/ke vm fm 1961. április 14.

a szabolcs-szatmár megyei tanács végrehajtó bizottsága pénteken a népművelés helyzetével foglalkozott. megállapították, hogy az értelmiségiek segítségével jelentősen fellendítették az ismeretterjesztést. az ismeretterjesztő előadások hallgatóinak száma egy év alatt meghaladta a 300.000-at. a különböző szakterületi előadások és szakkörök foglalkozásait 11-000-an látogatták. a nevelőmunkában nagy szerep jut a könyvtáraknak, amelyekben csaknem 300.000 kötet áll a dolgozók rendelkezésére. a rendszeres olvasók száma 64.000-ra emelkedett. a megyében 942 öntevékeny művészeti csoportban 16 és félezren, többnyire fiatal törekénykedik. /mti/

bb 65. komócsin zoltán látogatása veszprémben

vid ke vm fm 1961. április 14.

komócsin zoltán az mszmp politikai bizottságának póttagja a kisz központi bizottságának első titkára pénteken veszprémben látogatott. délután veszprémben felkereste a megyei kisz-bizottságot, majd az ifjusági házban ismét bel-és külpolitikai kérdésekről tájékoztatta a megyei kisz vezetőit. /mti/

bb 70. együttes ülést tartott veszprém megye párt és tanácsi végrehajtó bizottsága

vid fm/ke vm fm 1961. április 14.

pénteken együttes ülést tartott a veszprém megyei párt-végrehajtó bizottság és a megyei tanács végrehajtó bizottsága. az ülésen a termelőszövetkezetek további erősítésének tervéről tárgyaltak, s megvitatták a megyei pártbizottság és a megyei tanács közös intézkedési tervét. ott volt az ülésen pap jános, az mszmp központi bizottságának tagja, a megyei pártbizottság első titkára is. /mti/

19,03

mti belföldi hírek

45. kiadás 1961. április 14. 21 óra 15 perc

bb. 67. gagarin arcképe díszíti az űrpilóta nevét viselő szegedi uttörő őrs zászlóját

vid fm/ke gy/fm 1961. április 14.

szegeden a kolozsvári-téri általános iskola uttörőcsapatának bátorság őrséi tisztelettel foglalkozáson úgy döntött, hogy őrsüket az első űrhajósról jurij gagarinról nevezik el. a pajtasok őrsi zászlójukon elhelyezték az első űrhajós fényképét.

/mti/

bb. 68. ülést tartott a baranya megyei intéző bizottság

1 vid gg/gy/fm 1961. április 14.

pénteken délután tartotta idei első plenáris ülését a baranya megyei intéző bizottság. tóth béla, az intézőbizottság titkára beszámolt a megye üdülő- és kirándulóhelyeinek fejlesztéséről, a műemlékvédelem helyzetéről. a megyében mesterséges tavak, új turistaszállók, erdei és duna-menti sátoráborok várják a megye pihenni, szórakozni vágyó dolgozóit, vendégeit. jellemző a baranyai idegenforgalmi létesítményekre, hogy azok jórészt műemlékjellegű épületekben kapnak helyet. siklóson korszerűsítették a várkastély turistaszállóját, rövidesen befejezik a belső várudvar rendezését, amely szabadtéri játékok bemutatására is alkalmas lesz. átépítik a múzeumot, kutatások folynak a szigetvári várban. keresik a régi cölöpvár alapjait, helyreállítják az északi várfalat. a kazamatákban rövidesen hatvanszemes turistaszállás nyílik. a pécsváradai vár is alkalmas már idegenek elhelyezésére, a templomában elytörténeti múzeum nyílt.

pécsett folytatják a törökkeri emlékek védelmét, megnyitják idén jakovai hasszán bég dzsámija a látogatók előtt, amelyet eredeti állapotába helyeznek vissza. a gyermekkorház parkjában pedig helyreállítják idrisz baba türbéjét, amelyben a tervek szerint kétetázsiai múzeumot rendeznek be.

/mti/

19,10

bb. 69. kétnapos tudományos diákköri konferencia debrecenben

vid fm/ke/gy/fm

1961. április 14.

a debreceni orvostudományi egyetemen pénteken kétnapos tudományos diákköri konferencia kezdődött. az egyetem önállóvá válásának tízedik, s debrecen város hatszázéves jubileumának tiszteletére rendezendő diák-konferencián félszáz tudományos előadás hangzik st.

/mti/

bb. 73. a tanácsi ipar helyzetéről és fejlődéséről tárgyalt a fővárosi tanács gazdasági nagyaktiva értekezlete - veres józsef vb. elnök felszólalása

t hbj/gg/gy/mi

1961. április 14.

a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának kezdeményezésére pénteken délután az újvárosi háza nagytermében gazdasági nagyaktiva értekezletet tartottak, amelyen résztvett veres józsef, a fővárosi tanács vb. elnöke, az elnökhelyettesek, a kerületi tanácsok vb. elnökei, a tanácsi ipar irányítói, a különböző tanácsi vállalatok igazgatói, párttitkárai, műszaki vezetői.

kovács pál vb. elnökhelyettes megnyitója után dr. pesti lászló vb. elnökhelyettes részletesen elemzte a tanácsi ipar munkáját, megállapította: a fővárosi tanács múltévi gazdálkodási eredményes volt, az összegvételi tervet 354 millió forinttal túlteljesítette. a tanácsi vállalatok dolgozói 72 millió forint nyereségrészesedésben és 25 millió forint vállalatfejlesztési alap juttatásban részesültek. a nyereségrészesedést március 27-től április 29-ig fizetik ki. a továbbiakban azt vizsgálta, hogyan alakult a termelékenység, megállapította, hogy javult a helyzet, például a fővárosi tanács ipari osztálya 3.7 százalékkal teljesítette túl termelékenység-előirányzatát. nagy lehetőségeket kínál a termelékenység növelésére az a sok új gép, amelyet a tanácsi ipar egy osztály alatt beszerzett. népgazdasági keretből 324,6 millió forintot fordítottak a vállalatok belföldi és külföldi gépek vásárlására. a gépeket azonban még mindig nem használják ki mindenütt megfelelően. felhívta a figyelmet, hogy nagy tartalékok rejtőznek a második, illetve a harmadik műszak bevezetésénél is.

/ folyt. köv./

Zeli

N

bb. 73a. a tanácsi ipar... 1. folyt./ gy

vizsgálta a létszámgazdálkodás ügyét. sok vállalatnál javult a létszámgazdálkodás, mert például míg az építés szerelési tevékenység 7.3 százalékkal növekedett, a munkáslétszám 3.4 százalékkal. sokhelyütt helyes kezdeményezések születtek. a fővárosi villamosvasút a másodkialauzi munkakör megszüntetésével 468 dolgozót irányíthatott más munkára. az ellenőr rendszer át-szervezésével több mint száz hiányzó gépkocsivezető munkáját lehet pótolni. az autóbuszüzem csökkentette a kiszolgáló létszámot, s ezzel 120 dolgozó munkáját takarítja meg. a tanácsi iparban kibontakozik a helyes munkaverseny, a helyiiparban 176 brigád versenyez a szocialista brigádmozgalom keretében.

ezután a fővárosi tanács vállalatainak számos vezetője, az irányító szervek vezetői szólaltak fel, majd veres józsef a fővárosi tanács vb. elnöke válaszolt. hangsúlyozta: az eredmények igen örvendetesek, azokra szövegbeszéd nélkül hivatkozhatunk, de elégedettséget, különösen pedig elégedetlenséget nem okozhat. helytelenítette, hogy a vezetők közül többen nem tették észrevételeiket a beszámolóban elhangzott helyes kritikára.

elsőrendű fontosságú a szocialista rendszerhez való hűség - mondotta veres józsef - de ezt nem elég csupán szavakban hangoztatni. annak párszólnia kell a termelés gazdaságos növekedésével, a múlt évben bőven befektetett beruházások hasznosításával, a mindenütt fellelhető tartalékok felkutatására vonatkozó intézkedésekkel.

a normarendezés befejezése után még mindig nagy energiát kell fordítani a helyes üzemszervezésre. az üzemek kollektíváját felalósságérzetre kell nevelni, hiszen a dolgozók asóját üzemi munkában, a nép üzemiében dolgoznak. jelszó a fejlődés, amit értünk, de a fejlődésben még mindig csak az első lépéseken vagyunk.

a gazdasági nagyaktiva kelemen lajos vb. elnökhelyettes zárószavával ért véget.

/mti/

Zeli

mti belső hírek

48. kiadás

1961. április 14.

21 óra 20 perc

bb 71. ülést tartott a Vas megyei tanács

vidke vm fm

1961. április 14.

pénteken szombathelyen tartotta ülését vas megye tanácsa. megjelent kálldai Gyula, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács első elnökhelyettese és gosztonyi János, a vas megyei pártbizottság első titkára is. gonda György, a megye tanács vb. elnöke előljáróban megemlékezett a szovjet nép világraszóló diadalaról, az emberit szállító űrhajóról és javaslatára a tanácsülés dísztáviratot küldött a budapesti szovjet nagykövetségnek, és üdvözli az emberiség történelmének legnagyobb tudományos eredményét.

ezután a tanácsülés kőfalvi Istvánnak, a megyei tanács művelődési osztály vezetőjének beszámolóját hallgatta meg a megye általános iskoláinak helyzetéről, majd határozatokat hoztak az iskolai oktató-nevelő munka színvonalának további emelésére. a vitában felszólt kálldai Gyula, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács első elnökhelyettese is. tolmácsolta a párt központi bizottsága és a kormány üdvözlését, s erőt, egészséget kívánt a további munkához a megye dolgozóinak.

a tanácsülés második napirendi pontként

tudomásul vette a megállapított 1961 évi megyei költségvetést, s jóváhagyta az alsóbb szintű tanácsok ez évi költségvetésinek bevételait, kiadásait. /mti/

bb. 74. radnai József festészeti kiállítás nyílt a bolgár művelődési intézetben

t se/hmó/gy/sr

1961. április 14.

pénteken nyitották meg radnai József magyar festőművész bolgár tájak című kiállítását a budapesti bolgár művelődési intézet népköztársaság uti termében. dr. Marin Kaszavetov, a bolgár nagykövetség kulturattusa megnyitójában rámutatott a két baráti ország művészcseréjének jelentőségére, majd Pogány Ö. Gábor, a nemzeti galéria főigazgatója méltatta a tárlaton bemutatott festményeket, amelyeket a művész 1960-ban Bulgáriában tett látogatása alkalmával alkotott.

/mti/

19,30

Zseli

N

mti belső hírek

49. kiadás

1961. április 14.

9/1 óra 15 perc

bb. 75. időjárásjelentés

sze/gy/

1961. április 14.

a meteorológiai intézet jelenti 1961. április 14-én, pénteken este:

a meleg idő még tart

nyugat felől felhősödés, elsősorban a dunántúlon több helyen záporosó, zivatar. megélekedő dényugati, nyugati szél.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet holnap: a dunántul nyugati felében 16-20, máshol 20-25 fok között. távolabbi ki-látások: vasárnap záporok, zivatarok.

/mti/

bb 76. békenaggyűlés baján - a város lakossága táviratban köszöntötte a szovjet népet

vidke vm fm

1961. április 14.

baján nagyszabású békeestét rendezett pénteken a hazafias népfront. szatmári nagy Imre, a hazafias népfront országos tanácsának titkára több mint félezer résztvevő előtt ismertette a nemzetközi eseményeket, tájékoztatta a jelenlévőket a szovjet tudományok az űrkutatásban elért világraszóló eredményéről. a naggyűlés résztvevői táviratban üdvözölték a baráti szovjet népet gagarin őrnagy világraszóló hőstette alkalmából. /mti/

19,40

Zseli

mti belföldi hírek

50. kiadás

1961. április 14.

21 óra 30 perc

/bb 53. a magyar tudományos...2. folyt./vm

a közgyűlés megválasztotta az akadémia új tagjait, rendes tagok lettek: embergyőző történelem, fekete lajos turkológus, kalina lászló matematikus, millner ivadár fizikus, eddigi levelező tagok.

az új levelező tagok: horn artúr, az agrártudományok doktora, kozma lászló, a műszaki tudományok doktora, lengyel béla, a kémiai tudományok doktora, páll léonárd, a fizikai tudományok doktora, radnóti magda, az orvostudományok doktora, sós józsef, az orvostudományok doktora, zambó jános, a műszaki tudományok doktora.

d.i. blöhinov fizikust, a szovjet tudományos akadémia tagját, a dubnai egyesített atommagkutató intézet igazgatóját, n.n. szemjonov nobel-díjast, a szovjet tudományos akadémia tagját, a közgyűlés az akadémia tisztelteti tagjává választotta.

végül három évre megválasztották az akadémia elnökségét.

a magyar tudományos akadémia elnöke rusznyák istván, az elnöke hevesi gyula, jánossy lajos, ligeti lajos, mánninger rezsó, novobátsky károly lett, főtitkárnak erdei ferencet, főtitkárhelyettesnek bográn gézát és szabó imrét választották. a választott elnökségi tagok: budó ágoston, gagesi kiss páll, gerencs árpád, molnár erik, szabócsi bence, szigetvári györgy és vadász elemér./mti/

bb 77. vasas együttesek operaestje

t hi/gg vm mi

1961. április 14.

pénteken a vasas színház dísztermében rendezett operaesttel folytatódott a vasas együttesek zenei fesztiválja. a műsor első részében mozart, verdi, donizetti, muszorgszkij operáinak egyes részleteit adták elő a budapesti hajtóműgyár, a fővárosi elektromos művek és a magyar optikai művek vegyeskarának, továbbá a ganz-mávag szimfonikus zenekarának közreműködésével. vezényelt kossuth-jános, kossuth-díjas érdemes művész. a második részben a vasas művész-együttes opera stúdiójának előadásában mozart az éneklokke című egyfelvonásos vígoperája került színre, jankovich ferenc kossuth-díjas költő új szövegével. a díszletket varga métyás kossuth-díjas érdemes művész tervezte, vezényelt andrás béla. a műsorszámok nagy sikert arattak./mti/

19,50

Zelli

N

mti belföldi hírek

51. kiadás

1961. április 14.

22 óra 25 perc

bb 78. tiber gasparek csehszlovák hegedűművész hangversenyt adott budapesten

t fe/tr vm mi

1961. április 14.

a csehszlovák kultúra rendezésében tiber gasparek csehszlovák hegedűművész, a bratislavai zenei művészeti főiskola tanára pénteken este nagyszerű hangversenyt adott a zenei művészeti főiskola kamaratermében, a műsoron beethoven, dvorzák, simon jurovsky, eugen suchon és smetana művei szerepeltek, a zongorakíséretet dénes erzsébet, a magyar állami operaház tagja látta el. a csehszlovák hegedűművész - aki április 12-én nagyszerű nyilvános hangversenyt adott a bartók teremben - a jövő héten szegeden és miskolcon is vendégszerepel./mti/

bb 79. mszbt aktiva ülés kaposvárott

vid tr vm mi

1961. április 14.

pénteken este kaposvárott az mszbt megyei székházában ülést tartottak a magyar-szovjet baráti társaság kaposvári aktivistái. kiss józsefné megyei titkár megnyitója után nagy páll, a megyei elnökség tagja beszámolt a szovjet tudomány és technika új hatalmas vívmányáról, az ember űrrepüléséről, majd az aktív feladatáról beszélt. beszámolt egyes figyelemreméltó kezdeményezésekről is. többek között elmondta, hogy a kaposvári textilműveknél a cukorgyárban, a barcsi fűrészüzemnél, a díszteremben magyar-szovjet barátsági sarkot rendeztek be. itt megtalálhatók a magyar kiadásban megjelent legújabb szovjet könyvek, szakkönyvek, folyóiratok és egyéb kiadványok. nagy páll beszámolóját hozzászólások követték, az aktívaüléstről táviratot küldtek a szovjet nagykövetségre, a táviratban üdvözlük az ember űrrepülésének alkalmából jurij gagarin őrmagyot és a szovjet tudósokat./mti/

T

Zelli

1. kiadás 1961. április 15. 6 óra — perc

bb. 1. új tudományokat kellett életre az ember űrutazásának elő-
készítése - nagy ernő nyilatkozata

1 tz/hné/gy/vg 1961. április 15.

nagy ernő gépészmérnök, a mtesz központi asztronautikai
szakosztályának titkára a következőket mondta el a magyar
távirati iroda munkatársának az ember űrutazását előkészítő
tudományos együttműködésről:

- új tudományág keres most nevét: az, amely a külön-
féle orvosi és élettani tényezőknek a repülésben és az űrhajó-
zásban, de általában a technikában való fokozott figyelembevételét biztosítja. tipikusan olyan új „hibrid-tudományág”, ez,
amit például a nyelvtudomány és a matematika hézasságából
származó matematikai lingvisztika: az elektronikus fordító gépek
saját külön nyelvtana.

- amíg az élő szervezetek nélkül felküldött mesterséges
hold-kísérleteknél a fizikusnak és a technikusnak gyakorlati-
lag szabad keze volt a rakéta jellemzőinek megállapításában, a
műszertartály kialakításában, az esetleges visszatérés fontosabb
jellemzőinek meghatározásában, az élőlény jelenléte számos kor-
látozó tényezőt vezetett be, például amikor az élőlényt nem
szállító szputnyik hordozórakétájának utolsó fokozata a
szputnyik-pályára áll, esetleg 25-30 g, tehát a földi nehézségi
gyorsulás 25-30-szorosát kitevő gyorsulással halad.
Élelényt akkora gyorsulás hatásának kitenni nem szabad - biztosí-
tani kell tehát, hogy a rakéta utolsó fokozata a felgyorsulás
végső szakaszában se lépje túl azt a nem túlságosan hosszú
ideig, de mégis biztonságosan elbírható 10-12 g gyorsulást, amit
az orvosok fekvő helyzetben, mell-hát irányban hatadó gyorsulás
esetén még megengedhetőnek tartanak.

- ugyanízt lehet elmondani a visszatérés szakaszáról is,
amikor a rakétát nem gyorsítják, hanem fékezik. ez szabja meg a
visszatérő rakéta pályájának hajlásszögét.

- még sokkal inkább előtérbe lép az orvos és a mérnök együtt-
működése szputnyik-űrhajó-térszakra aligha mondható, de minden
bizonytal kényelmes fülkájának tervezésénél. a mérnököknek
megint csak teljes mértékben igazodniuk kellett az orvosok elő-
írásaihoz. pontosan meghatározott atmoszférát kellett létrehoz-
niuk. az orvos előírta a nyomást, a hőmérsékletet, a relatív nedves-
ségtartalmat, a mesterséges levegő pontos százalékos összetéte-
lét, s megadta azt is, hogy legfeljebb mennyivel változhatnak
meg ezek az alapértékek az egész repülés alatt. ehhez egész en-
szokatlan kondicionáló rendszert kellett szerkeszteni, gondoskod-
va arról is, hogy ez a szerkezet száz-százalékosan üzembiztos
legyen, mert hiszen jelentős mértékben ettől függött, hogy gagarin
épségben elviseli-e az űrutazást.
/folyt. köv./

TL